

כל חלב וכל דם לא תאכלו

בס"ד

קונטרס

מתאה על

עלבונה של תורה

חלק ראשון

והוא גילוי הזיופים והשקרים

שבקובץ חידושי תורה

פרי תמרים

קונטרס אחד עשר • חנוכה תשמ"ג

במדור המיוחד הנקוב בשם תורת הניקור בסדר הניקור

הנהוג בזו"ל עם מקוריו וטעמיו

שנת תשד"מ

לפ"ק

נוסח שער הראשון

עלבונה של תורה

חוטיים טאסורייס מטוס חלנ מדינא חנל הקרוס היה עב
 ולכן לאו מדינא חסור חלח חומרא בעלמא סהחמירו
 מטוס חלנ חטו סאר קרומין ודברי ריב"ה שכתב נוכחין
 בהם חתר לא בלא נדקדוק מדברי לקוחים מדברי רש"י
 ודברי רש"י כחונ טהגין ט חתר ומחתי נחשו' כ"י
 למחרי חניגזר ציודלל ז"ל ומחרי' נרוך ו' נרוך
 חביו קורחין חנר על חנה קנולא פטהגין חתר נקרוס
 גיכ' בזה נהנו לאכו' חף הקרוס חין מהגס מנהג
 צרי' נרוך ו' נרוך נחשו' כ"י

והיוצא לנו מהנוסח האמיתי:

- (א) אם באנו לדקדק לשון הטור נראה שנוהגין היתר בב' מדכתב נוהגין בהם היתר, [ולא כרש"י שכתב רק "בו"].
- (ב) אבל מדברי הב"י מוכח [לא מדיוק רק ממשמעות דבריו בפירוש] דאפילו להנוהגין היתר בחלב, נוהגין איסור בקרום.
- (ג) ולפי"ז צ"ל לתרץ וההוכחה להיפך מהסוגיא —
- (ד) [ועכצ"ל ההכרעה] שדברי הטור לא באו בדקדוק, שהרי דבריו לקוחים מדברי רש"י, וברש"י כתוב בו (לשון יחיד) [ויותר טוב לומר שד' הטור הם שלא בדקדוק וד' רש"י הם בדקדוק, ששם המקור, (וכמשמעות ההלכה מלשון הב"י), מלומר להיפך].
- דו"ק ותראה שבנוסח האמיתי נסתר כל בנינו שבנה על יסוד הפוך!

ב

*

ובדרך אגנ: מה שדחה הכתבן דברי הכנה"ג, בקושיתו
 דלכאורה הב"י קאי על קרום העליון ולא על קרום העב הקטן, נבקש
 מאת הקורא, אדרבה יעיין נא בלשון הב"י המועתק להלן (בדוגמא זו
 אות ג') ויראה ויווכח אם יש במציאות אפילו הו"א כזה לומר שהב"י
 קאי על הקרום העליון, אכן הנייר סובל הכל!

*

ומסקנת הכותב להלכה מובן מאיליו:

"אבל נראה פשוט דכ"ז אינו רק וכו' [דברי הכנה"ג ושאר

הפוסקים המובאים בדברי הכנה"ג, הפשוטים והברורים, דוחה הכותב בדברי הבל וליצנות] וא"כ מנהגינו בנוי על אדני פ"ז ואין שום מקום לחוש לזה [ומכ"ז לא ידעו הפוסקים].

ג

המשך להנ"ל

*

עצה אחרת כנגד הכנה"ג

*

ע"י סילוף בכוונת הבית יוסף

*

בפרי תמרים עמוד קכ"א, בא כתבן אחר, וחשב עצה כדת מה לעשות עם הכנה"ג, שהביא את דברי מרן הב"י שמוכח בדבריו בפירוש שאפילו המתירים את החלב שתחת קרום העב, אעפ"כ את הקרום מסירים, וחיפש וראה את המציאה ונפל עליה, שהרי הב"י הזה הובא בד"מ הארוך בקיצור, וכיון שהוא בקיצור כבר בניקל לפרש פירושים בתוך דבריו ולסלף ולהפך את הכוונה מהיפוך להיפוך.

וז"ל בעמוד קכ"א: [על דברי הכנה"ג הנ"ל].

קכא

פרי תמרים

ד) ולפע"ד דבריו מרפסין איגרא דאיך הביא ראי' ממ"ש הב"י והוא בשם האגור מאותן מקומות שנהגו הית' בשור בהחלב ולא בקרום, שהרי בפירוש כתוב באגור והובא בד"מ הארוך דיש נוהגין ליטול משם הקרום העב ומניחין לחלב אשר תחתיו, ולא מצאו ידיהם ורגליהם עכ"ל, הרי דכ' דזה דבר שא"א לומר כן שהקרום יהא אסור והחלב מותר, ומבואר להרא' דלהמתירין גם הקרום מותר. עכ"ל.

תמצית דבריו:

- (א) דברי הכנה"ג מרפסין איגרא דאיך הביא ראי' ממ"ש הב"י והוא בשם האגור וכו'.
- (ב) שהרי בפירוש כתוב באגור והובא בד"מ הארוך [כנראה כאילו הי' ענין חדש מה שלא הובא בב"י, ושם מפורש להיפוך]

עלבונה של תורה

ג) [שב' ענינים קרום, וחלב שתחתיו מקושר זב"ז, וע"כ כיון שזה מותר גם זה מותר].

[זהו קושיתו הגדולה על הכנה"ג, ומפני זה דבריו מרפסין איגרא].

*

ובכאן עשה את עצמו כאילו לא ידע את יוסף, שאין לשון כזה באגור כלל, וגם המועתק בדרכי משה הארוך הכל הוא רק קיצור לשון הב"י, וכמש"כ הכנה"ג שם ממש על מש"כ הב"י ובני ספרד וכו' שאין זה דברי האגור אלא דברי הב"י עיי"ש, והכוונה הוא רק מש"כ בב"י בפנים, לא ענין חדש, ועכשיו ניתי ספר ב"י ונראה אם אפשר בכלל לומר בקושיתו העצומה של הכותב, ודוק ותראה בו את ההיפוך ממש, והכותב כדי שלא ייתפס ולהשביח את מקחו הביא ממרחק לחמו, כמאמר חז"ל הרוצה לשקר ירחיק עדותו.

והרי לך לשון הב"י:

ב"י יורה דעה הלכות חלב סד ב"ה צח

והאמר כתב על חלב שחתה לומר קרום עב
ובני שרנו האוסרין, ובני ספרד נוהגין בו אוסר נכבש אבל בשאר ראייתו רוב התמרים שחסרין בקרום הלכן לבד ואין תמרין שום חלב תחתיו כלל וזאת קצת נשים כסות שמתקוות גם החלב שחתה הקרום יהיה ויבש בתו בו אולם שאין תמרין חלב שחתה צל חללו יודים ורגלים וכבר נשאל הרשב"א ח"ג סימן רכ"א על חלב זה אם מחלתו בו בני נכבש אוצב חלב ויבש חלב לא ששנו באישי חלב הפרש בין שור וכבש ועו וחקיה חלה דבר הכתוב כל חלב שור וכבש ועו לא תסכלו ותחלו לחמו לאליה שיהא חוקרת שלא אסרה חורה אלא חלב השור בשור וכבש ועו ואילו לא היה חלב בשור גם נכבש ועו לא היה חלב שכל. ואילו חלחר שמתקין אותו נכבש וצ"ב שחנה אעתיקים ויניקים ללא ששצ לבו חרום ישינו כשר ולכן תמרים חלב שחתה ואם כן מי התירו להם בשור ונמצא שם חכמים פת כמאמרים עשה ומחלילין אולם דבר האשור להם: עב"ל

[והרי לך בפירושו, שקושית הב"י הוא על מה שמחלקים בין שור לכבש, ולא שמקושר זב"ז שאם החלב מותר א"כ גם הקרום מותר].

ממש מהיפוך להיפוך! דוק ותשכח

והפלא הוא רק למה לא היה יכול הכותב הזה לסלק את דברי הכנה"ג, בגאונות אחרת שכ' כותב אחר בעמוד פ"ו, דכל מש"כ הכנה"ג הוא רק בחלק אחוריים עיי"ש ותראה פלאות, [הגם שמפורש לכל בר בי רב דחד יומא שהמחלוקת של בני אשכנז ובני ספרד הוא בחלק הפנים, וכמו שכ' הרמ"א מחלוקתם בחלק הפנים, (ועוד הריבה ראיות ואכ"מ) וע"ז קאי הכנה"ג שם]. וזה דרכם בכל כתיבותיהם שם לסלק את כל ד' הפוסקים לחלק אחוריים, וכנראה שהכותב הזה דכאן לא העיז כ"כ.

דוגמא ח

*

מתירים חלב על סמך

שני עדים המוכישים זה את זה

*

[ער ראשון]

הכותב בפרי תמרים עמוד נ"ד כ' וז"ל:

פרי תמרים

נד

עוד יש פלוגתא מנהגים שזה ברור שבכל המקומות מסירים הקרום הדק (ויש קורים אותו קרום העב) החופה ככל הכסלים רק תחת הקרום הדק הזה נשאר כמו קרום על הריפאלע ובכהמה שמנה יש עליו שומן וע"ז צועקים מנקרים אר"י שהוא חלב איסור ומנקרי חו"ל אינם נוהגים ברוכס להסיר אלא הקרום הדק מלמעלה ונתברר גם לפני שבעודו חם אם מסירין הקרום הזה מעל החזה יורד גם הקרום הדק הזה יחד עם הקרום והוא קרום אחד ממש רק כשמסירין מלטה או כשמסירין כשהוא קר (לפעמים) נשאר הכעין קרום הזה.

והנה ביום ב' וירא ניקר המנקר המפורסם הר"ר יוסף לייב ווייס נ"ו שהיי ראש המנקרים כסאטמאר בימי מרן זי"ע ועוד כמה שנים לפני הרבנים הקודמים לפני הרה"צ הראב"ן שליט"א, ונתברר בבירור גמור שגם לפני רבה"ק זי"ע לא ניקרו רק הקרום הדק מלמעלה ולא יותר והעיד מה שאכתוב לקמן ששמעתי מאדמו"ר שליט"א ונתברר שמרן זי"ע הי' מעורב בכל סדר הניקור הזה וגם זכיתי לראות ספר גבעת פנחס שהי' שייך למרן זי"ע וניכר מכל הספר שהרבה משמשו בו ידי מרן זי"ע ויטכר פי דוכרי שקר בענין זה. עכ"ל.

תוכן דבריו:

- (א) נתברר בבירור גמור שגם לפני רביה"ק זי"ע לא ניקרו רק הקרום הדק מלמעלה ולא יותר [לא הקרום "הדקדק" — ה"כמו קרום" שעל הריפאלע, ולא השומן שעליו [בין ב' הקרומים] שמנקרי א"י צועקים שהוא חלב איסור]. וזה נתברר בבירור גמור עפ"י עדות רי"ל ווייס נ"ו
- (ב) יטכר פי דוכרי שקר בענין זה [אולי כוונתו על ער השני דלהלן].

ועיו"ש אח"כ בכל דבריו שהאריך כאילו לברר את המנהג הזה, ושאינ חלב כלל בחלק הפנים, וחוצ' מהקרום העליון הכל מותר וגם הקרום הדק שעל הריפאלע והחלב שבין שני הקרומים הכל מותר, ושאינ לשנות מהמנהג שנהגו (כאילו) להתירו.

ולדוגמא, ז"ל בעמוד ס"ג.

20

פרי תמרים

ו) אמנם גם אם נימא שיש שם חלב הכסלים, פשוט שלשיטת רש"י הקרום הזה הוא כמו חיפוי בשר כיון שאין הקרומים אסורים רק מדרבנן שפיר הוי בתוך הכסלים ובפרט מה שראיהי שיש שומן בין הקרומים שקרום הדק שעל הריפאלע עם הקרום שעליו הוא כמו כיס וכתוך הכיס יש שומן ששם הוא כאמצע העור ממש והו"ל הקרום חיפוי גמור כיון שהוא נמשך יחד עם הקרום הוי כמו שטמון בתוך הקרום והוי בתוך הכסלים, ואין לומר דהאי קרום דק הוא דמאי שנא וכדף ח' קראו רש"י קרום עב כיון שאינו ממרטט כירים כמ"ש לעיל. עכ"ל.

ושם בעמוד ס"ה מסיק המסקנא הלכה למעשה, וז"ל:

סה

פרי תמרים

והיוצא מכ"ז שמה שנהגו להתיר הקרום העב וחלב שתחתיו וקרום הדק שעל הריפאלע הוא כנוי על אדני פי ואין שום צורך לשנות מהמנהג לענ"ד.

ובקיצור: ברור מכל דבריו שהכותב הולך בכל הבירור לשיטתו שנהגו להתיר גם הקרום הדק שעל הרפאלע, ואין שום צורך לשנות מהמנהג — [וכאילו שהמערערים רוצים לשנות מנהג אבותינו].

*

ועכשיו נשמע מהעד השני, מה שהעיד ר' יוסף לייב ווייס נ"י על מנהג אבותינו בזה:

[עד שני]

הכותב בפרי תמרים עמוד פ' כ' בזה"ל:

פרי תמרים

פ

ואעתיק כאן מה שרשומתי בראותי את ניקור חלק הפנים כמנהג חו"ל ע"י הרה"ח ר' יוסף לייב ווייס שליט"א שהיה ממונה על הניקור בעי"ת סאטמאר יצ"ו משנת תרפ"ג עד שנת תש"י לפ"ק [הוא ניקר את חלק הפנים של הבהמה ככוללנו כולל יטב לב דסאטמאר בעיה"ק ירושלים בנוכחות כ"ק הגה"צ הר"מ הראב"ד שליט"א ובנוכחות אברכי הכולל הי"ו וזאת אשר עשה:

(א) הוריד את הקרום שעל הרפאלע. ותחת הקרום הזה יש עוד קרום דק. והוריד שניהם ביחד מעל הרפאלע ומעל הקרום העב והלכן שיוצא מהרפאלע ושוכב על השפאנדרע. הנידוע השפאנדרע ארוכה מהרפאלע. והסכיר שאח הקרומים מורידים מטעם שחלב הקרב מונח עליהם. ונשאר שמנונית על הרפאלע לאחר שהסירו הקרומים הנ"ל. ואמר שזה היו משאירים. וכן נשאר שומן בקצה הרפאלע. וכן נשאר הקרום העב והלכן המונח על השפאנדרע. ואמר שרק את הקרומים הנ"ל היו מורידים מטעם הנ"ל. עכ"ל.

תוכן דבריו:

- (א) הורידו את הקרום שעל הרפאלע [הקרום העליון].
 (ב) וגם את קרום הדק שתחתיו.
 (ג) והוריד שניהם ביחד [וממילא שדוסר גם השומן שביניהם] — שעל הקרום הדק — מה שצועקים מנקרי א"י שהוא חלב איסור].

והרי לך בזה הכחשה גלויה בין שני עדים המעידים על קבלת מנקר אחד, באותה שעה ובאותו מקום!.

*

ובא הכתוב השלישי והכריע ביניהם!

בהמתוך גב"ע שנדפס בפרי תמרים עמוד מ"ד, והוא תמצית מהגב"ע שנגבה במעמד רבים עשו שם כעין פשרה בין שני העדים הנ"ל, והיינו שלמעשה מודים שהצדק עם עד השני, אלא שאעפ"כ שלא להדגיש את השומן שבין ב' הקרומים, "שצועקים מנקרי א"י שהוא חלב איסור, ומנקרי חו"ל אינם נוהגים ברובם להסיר"ו" [כלשון עד א']. ע"כ כתבו בלשון זה: (כדלהלן).

פרי תמרים

מד

(ב) השומן שתחת הרויטפלייש (ראפאלט) והשומן שעל הרויטפלייש (ראפאלט) לא היו מסירין רק ב' הקרומין העב והדק שתחתיו. וכך אמרו במינו המנקרים ר' ארי' גרינוואלד ור' יהושע גולדברג וכן הפעסטער מנקר ר' געצל מינקלשטיין, —

והרי שהעתיקו להחלט שהיו מסירין ב' הקרומין העב והדק שתחתיו, [וממילא גם החלב שביניהם] — ומהשומן שנוחת הרויטפלייש, לא דברו המערערים].

*

והמציאות המר למעשה — נגד מנהג אבותינו.

הכותב בפרי תמרים עמוד ל"ג בההקדמה לפני כל הביורורים, מעיד שאכן יש נוהגים באמערקא שמניזזים הקרום הזה לכתחילה ואין מסירים רק הקרום העב העליון:

לג

פרי תמרים

וז"ל:

(ד) קרום הדק שהוא קרמי דכפלי, כמה מנקרים מניחים זה לכתחלה ואין מסירין רק הקרום העב העליון, כמבואר בטהרת אהרן ובכית יצחק וכשאר ספרי ניקוד, וע' בהבידורים להלן.

התבונן נא אחי יקירי! איך שדוּוֹץ ממה שנוהגים כן כאמעריקא, לא מצאו כלל מי שיקל בזה, ומתירים כאן נגד קבלת אבותינו ורבותינו הקדושים די בכל אתר ואתר!

ומי הוא המשנה שיזיו על התחתונה, המערערים או הכותבים הללו?!

[ובדרך אגב, מש"כ כמבואר בטהרת אהרן ובבית יצחק וכו' להד"ס דוק ותשכח!].

ושקרים כאלו יש לויב בכל דבריהם, והצגנו רק א' לדוגמא.

דוגמא ט

*

זיוף וסילוף בהבנת לשונות ספ"ט

*

עירוב פרשיות

*

ז"ל הכותב בפרי תמרים עמוד פ"ד:

פרי תמרים

פד

ד) כרם יש לעיין מה דין הבשר שלמטה מהצלעות האם יש לזה דין כסלים או דין דפנות. הנה בשלחן גביה סי' ס"ד ס"ק ט"ו כתב: שבצדי הבהמה מזה ומזה יש שם מקום פנוי מצלעות שאין שם אלא עור וכשר. והיא מסוף החזה עד עיקרי הירכים הוא נקרא כסלים. מקום הכסלים לאורך מתחיל מהבוקא דאטמא ונמשך והולך עד החזה. ורחבו נמשך על כל הבטן עד השש צלעות קטנות (שנקרא אצלינו חוליות המתניים) מימין ומשמאל הבהמה וכו' מוכא גם כדרכ"ת ס"ק ל"ה הדי מפורש בדבריו דהבשר שתחת הצלעות עד החזה נקרא כסלים וכנראה שעפ"י זה מיוסד המנהג של הספרדים שמנקדים היטב המקום הזה. אבל דאית' בספר תורת הנקוד השלם (מאת הרב שמחה מאלין מורה הוראה בכיאליסטוק. נדפס שנת תרפ"ו לפ"ק) דף ו' כותב שם וז"ל. הכסלים, נכנים משלש גזדי בשר שטחים ומונחים כמו לוחות או עלינו זה על זה ובשביל זה נקראו כחז"ל כפלי. ד"ל כפולים. סובבים כל שטחי הזכרם ונאחזים בדאשי הצלעות הרכות. למטה נכח הירכים יגיעי "עד הטבור לעומת צלע י"ב ומשם יפרדו לשני דאשים כדזרעות איש

וכל חוד וחוד מגיע עד פרק שבירך. והולכים ע"י הידכים למעלה נגד העצה. ויצמדו בעוקצי חמש הצלעות הקטנות" עכ"ל. הרי מפורש בדבריו דהכסלים מסתיימים אצל הטבור. . . .

ולפי הנדאה כך היחה קבלת המנקדים באשכנו ממילא יוצא שודאי אין לאסור השומן שם דק הקרום אוסרים מטעם שנבאר לקמן.

(ה) ברם מסתער עלינו תיובתא חזקה. מדברי הרמ"א שהבאנו בתחילת דברינו עכ"ל

תוכן דבריו:

(א) עושה מחלוקת בין ה"שלחן גבוה" (המובא גם בדרכ"ת) ובין ספר "תורת ניקור השלם".

(ב) המנהג של הספרדים מיוסד על פי השלחן גבוה — ומנהג אשכנז עפ"י תו"ו: ניקור השלם, [הערה! השלחן גבוה בעצמו מפרש את מנהג אשכנז — וספרד, ובכלל כל דבריו שם הבל, ומטרתינו פה הוא רק להראות במה שזייף במפורש!].

(ג) מפרש בשיטת התו"ו השלם, דאין כסלים בחלק הפנים שלפני הטבור, שהרי מפורש בדבריו דהכסלים מסתיימים אצל הטבור [וכפי שהעתיק באמת מלשונו!].

(ד) וממילא יוצא שבחלק הפנים ודאי אין לאסור השומן שם רק הקרום אוסרים [וכ"ה כאילו שיטת תונה"ש].

(ה) ברם מסתער עלינו תיובתא חזקה מדברי הרמ"א וכו' [הרגיש בעצמו שכל דבריו נגד הרמ"א ונגד כל הראשונים ואחרונים — וכל פלפולו שם אח"כ הם בדברים שמוסיפים הבל דוק ותשכח ואין זה מענייננו].

*

ואמנם זיוף וערמה גדולה טמון הכותב כאן. ונגלה להקוראים את הסוד!

ידוע שיש כסלים בחלק אחוריים, וגם יש כסלים בחלק הפנים, והכותב הזה חשב שלא ירגישו בערמימותו והעתיק מספר תונה"ש את הלשון במקום שמדבר מהחלק האחוריים, ודוק בלשונו ג' גזרי בשר, עד פרק שבירך, והולכינו ע"י הירכים למעלה נגד העצה, וכו', וזה אמת, שחלק הכסלים בחלק אחוריים מסתיימים אצל הטבור, מצד זה של אחוריים, והשמיט הכותב כל מה שמפורש שם בתורת ניקור השלם מדין הכסלים שבחלק הפנים, [ועיין שם גם באה"ד בע"ב מספר 5 שכ' בזה"ל התחלקות הבהמה: הבהמה מתחלקת

לחלק הפנים ולחלק אחוריים באופן זה: וכו' ומה ששייך אל צד הבטן — הכסלים — הגבול עד הטבור ולא עד בכלל, והנה עכשיו מחתכים להלאה מן הטבור וכן מצד הגב לחלק פנים וצריך הבשר ההוא ניקור כדין אחוריים וכו' עכ"ל.

ונעתיק מה שהשמיט הכותב, ונראה אם לא שקר ענה בשיטת התורת ניקור השלם,

וז"ל שם במשפט הניקור, חלק הפנים:

תורת הניקור השלם

משפט הניקור, חלק הפנים

ב. הכתף, החזה והכסלים

9 § ה פ ס ל י ם: מקלפים את הקרום מעל הכסלים וגם החלב שתחתיו עד מקום הגיד (ציון 2) אבל הקרום מסירים לגמרי עד (ציון 3). מוציאים ג' גידים מחשש ציצעות האחרונות, חוטי דכפלי (4) ומסירים את הסחוסים שמשאירים מן צלע הי"ג, (5) אורך הכסלים עד הטבור.

הרי מפורש בדבריו דהכסלים [גם מצד זה לצד הפנים] מסתיימים אצל הטבור

ב

המשך להנ"ל

*

והנה הרגיש הכותב שלא ייתפס בדבריו, וכותב שם להלן בעמוד צ"א [כשרוצה לברר שהרפאלע בחלק הפנים לא נקראו כסלים רק דפנות וממילא השומן שעליו מותר] וז"ל:

פרי תמרים

צא

אבל יותר מפורש

מצאתי בספר תורת הנקור וזשלם (לר' שמחה מאלין מו"צ כביאליסטוק) ע"ש כדף ט"ו שעושה ציור מחלק הפנים וכותב וז"ל מקלפים את הקרום מעל הכסלים (אע"פ שכחכתי בשמו באות ד' שאין נקרא כסלים רק עד הטבור נראה שהכוונה לענין שאין לו דין כסלים אבל בלשון בני אדם קורים לזה כסלים) וגם החלב שתחתיו עד מקום הגיד אנל הקרום מסירים כולו ע"ש. עכ"ל

[הראי' הנפלאה שלו יגואר אח"כ — בדיבור שאח"ז]

והרי שהרגיש שהתונה"ש קורא כסלים גם בחלק הפנים, ותי' שהכוונה שבלשון בני אדם קווים לזה כסלים אבל אין לו דין כסלים, ותי' זה שייך רק לפי זיופו שגנו בכאן זיוף והשמיט תיבת הכסלים: שבתחלת הדיבור שמפרש את מקום הכסלים שבחלק הפנים, [וגם תיבות שבסוף הדיבור "אורך הכסלים עד הטבור" השמיט — ויכול להיות שלא הי' להכותב הזה המהדו"ת ששם תוקן הלשון ע"י המחבר, עכ"פ הד"ה הכסלים: כתוב גם במהדו"ק שנת תרפ"ו והשמיטו בכוונה].

ג

*

עירונג פרשיות

המשוך להנ"ל

*

וממשיך שם בעמוד צ"א בזה"ל:

צא

פרי' תמרים

ושוב כתב שם בדף י"ח

כאידש וז"ל. די פלאנקן (פאפאווינע) ווערט אַראָפּגענומען די בלאם (קרום) און די חלב אונטן ביז צום גיד און דעו' קרום ווערט נאָך אַראָפּגענומען ביז... אָבער די פעטס איז כשר עכ"ל. הרי דמנורש דהשומן שאחרי הגיד כשר ורק הקרום מורידים. ונראה שחששו לשיטת הוולקים על רש"י דקרום עב לא חשוב חיפור משא"כ על הראפאלע שרי וכנ"ל. יהיה איך שיהיה עכ"פ מפורש שהיו מניחים השומן על הראפאלע תחת הקרום וכ"כ בספר רב טכחיא דף כ"ב ס"ק ט"ו ע"ש שרק מהגיד ארום ולמטה גררו את כל השומן ע"ש. וכליטא כנראה חששו לשיטת החולקים על רש"י אבל אצלינו אפילו המחמירין להסיר הקרום היוצא מהראפאלע אבל השומן שתחתיו החירו וכמ"ש הרמ"א. עכ"ל

תוכן דבריו:

מעתיק לשון תונה"ש, וכותב "הרי דמפורש דהשומן שאחרי הגיד כשר ורק הקרום מורידים.... יהי' איך שיהי' עכ"פ מפורש שהיו מניחים השומן על הראפאלע תחת הקרום".

*

וגם כאן נגלה לך קורא יקר את הסוד והערמימיות שבדבריו, התונה"ש לא מדבר מהשומן שעל הרפאלע רק מהשומן שתחת הרפאלע ומכוסה בבשר הרפאלע, והוא המשך אחד עם החלב שלמטה מן הגיד, אלא שמהגיד ולמעלה מכסהו בשר הרפאלע, והוא פשוט שנו לכל בר בי רב דחד יומא היודע ומכיר קצת את אברי הבהמה. והכונן חשד כאן את הציבור שממילא לא יבינו ולא יתעמקו בדבריו ויכול לכתוב מה שרוצה, והא לך לשון תונה"ש: (כפי שנדפס ע"י המחבר במהדו"ת) [ואיני קורא לזה זיוף — שיכול להיות שהכותב לא ראה את המהדו"ת, אבל טעות ועירוב פרשיות יש כאן].

חורת הנקור השלם

2. דער גראטן, ברוסט און פלאנקן.

9. די פלאנקן (פאָפּאָוינע) ווערט אַראָפּגענומען די בלאַם, (קרום) און דער חלב אונטן ביז צום גיז, (ציפער 2) און דער קרום ווערט נאָך אַראָפּגע-נומען גיז ציפער 3, פון וואָנען מ'הויבט אָן צו טרייבערן, "אַבער די פעטס אונטען ביז ציפער 2 איז פּער. ביי די לעצטע 3 ריפּען איינציגע אָדערן ארויסציען, (צייכענ. 5, 4) אוינמיטן די פלאנקען, די ביינדלעך אויסשניידן, (ציפער 5--ענדע פלאנקען).

והרי שמפורש בדבריו "אבער די פעט"ס אונטע"ן ביז ציפער 2 איז כשר" וכן לפני זה כשמדבר מחלב שלפני הגיד פי' כן און דער חלב אונטע"ן ביז צום גיד, והרי שלך לפניך איך שהכותב עירב את הפרשיות, ומבלבל את הקוראים בדמיונות שוא.

ד

המשך להנ"ל

*

ובעצם ההלכה נמסיק הכותב בשם התונה"ש וכן בשם ספר "רב טבחי"א שמפורש נדבריהם שהתירו את החלב שעל הרפאלע, [וכאמור אין אנו מפלפלים כאן בהלכה, רק ברצוננו להראות בעליל איך שמפורש בדבריהם לאיסור, ורק הכותב בדה שקר על שם, עפ"י זיופיו וסילופיו].

והא לך לשון ספר תורת ניקור השלם (דף י"ג ע"ב):

תורת וזקור השלם

(* באור הלכה בדין חיפוי הקרום.

ביו"ד סימן ס"ד — ו' כתב הרמ"א: כל אלו החלבים אין לחוש להם אלא באחורים של בהמה אבל בחלק הפנים אין בהם בחלבים אלו, רק קצת מן הקרום שעל חלב הכסלים הנשאר בראש הרפנית — וצריך להסיר אותו קרום משם. ויש נוהגים להפריד גם כן הבשר הנדבק זה על גבי זה ולגרור החלב שביניהם, ויש מתירים, משום דחשינו חיפוי בשר, וכן המנהג באשכנז.

וכתב בספר זבח שמואל בזה"ל ומקלף בידו אותו קרום שעל הכסל והוא הקרום העב וחלבו האסור משום חלו: — ותחת אותו קרום יש עוד קרום דק ואסור גם כן משום חלב, ותחת שני הקרומים יש חלב ובוה איתא פלוגתא ורש"י הוא מן המתירין. לפי שמכוסו: עם שני קרומים, אבל החלב הנבלע בין הקרומים אסור לכולי עלמא, כיון זואינו מכוסה אלא בקרום אחר וכן אנו נוהגים. (ראה להלן במשפט הנקור, חלק הפנים § 9).

ודוק בסוף לשונו, שציינ על הנהוג כן למעשה "ראה להלן במשפט הניקור חלק הפנים מטפר 9) "והוא אותו הסעיף שהעתיק הכותב (לעיל) לראי' לדבריו שהתונה"ש מתיר [מה שאוסר כאן בפירושו], ותו לא מידינו.

וה

המשך להנ"ל

*

וכמקרה הזה קרה לו גם בלשון הרב טבחייא, שהביא שמפורש בדבריו להיתר [מה שבאמת להד"מ].

עלבונה של תורה

והרי לך לשון "רב טובזינא" בעצמו: (בסוף הספר בהשמטה לשמות האברים).

רב טבזינא

קרום דק לבן המתפשט על כולו. והוא אסור משום הלב לביע, ותחת איתו קרום דק יש חלב נקלף וגם זה אסור לביע, ותחת איתו חלב יש עיד קרום עב לבן ואינו מתפשט בכל הפסלים אלא בקנה מקומות ותחת איתו קרום עב יש שם חלב והוא החלב שנהלקו בו בני אשכנז עם בני שאר ארצות (בסגרי הניקור).

השמטה לשמות האברים צ"ו
הבשר שעל שלד הבהמה בין ציין
ז' לבין ציין טו סקים הפניו טעלעית שאין
טטה אלא עיד ובשר והוא מסוף החזה עד
עקרי הירכיים, הן לטטה לצד הארץ והן
מלמעלה לצד השררה נקרא בלשון המקרא
בפסלים' (ג"ל טעל טס זה נקרא עצם
האסיה, בסל'). ולצד פנים אותו בשר

עכ"ל.

והרי שמפורש בדבריו לאיסור!
הכי אפשר לסמוך על בירור הפוך ומסולף כזה!?

דוגמא יו"ד

*

לא מכירים את חלקי הבהמה

*

ומערבבים את היוצרות

המשך להנ"ל

*

הכותב הנ"ל ממשיך שם בדבריו [להביא ראוי שהחלב שעל הרפאלע מותר] וכתב בזה"ל:

וכן ראיתי בגבעת

פרי תמרים

צב

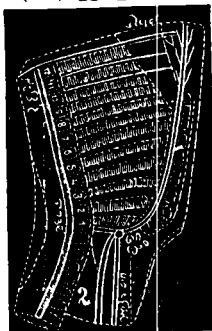
פנחס דף כ"ה: שמפרש שם מדר ניקור החזה בלשון אשכנז כותב שם בא"ד זא אויך דאָס ראָטהע פלייש וועלנע די גאַנצע ווייכע ברוסט אומפאסט פאן ביידען זייטען איינע הירט זאמט פעטטע אָפגעצאגען ע"ש. ולא כותב שיצטרכו להוריד השומן מהבשר האודם ורק הקרום היו מורידים. עכ"ל

ואמנם המעיין יראה שהגבעת פנחס מדבר מטרפש הכבד שקראו לו באונגארין "דאס רויט פלייש" [וכן נקרא בספרי הניקור על אידיש, ולדוגמא עיין סוף זבח שמואל בד"ה חצר הכבד, ובשלחן הטהור - פרעשבורג (עמוד ט'')] וכותב שינקרו את הטרפש מב' הצדדים, ולא מדבר מהרפאלע.

והא לך לשון הגבעת פנזוס כצורתו:

גבעת סימן סעיף ה סה פנחס

דחזה - ברוסט (עמ"ס)

צו ערסט ווירד אס הארט 2 אָדערן איינע ראבה אונד איין ווייסע סאן ביידען זייסען הערויס גענאממען. בייא דער ערסטע ריפפע אונטען געהליך וויא זיך צוויי כוליא אנשליסט לויסט איינע ראפעלט אָדער אין דער מיטעלע דעם שראטטע (שררה) ביין פֿערבינדען ווירד גוט הערויסגענאממען אונד דאן ווירד אין דער נאנצע לאָנגע דער ברוסט דאס ראָטהע פֿלייש אויפגעשניטמען זא ווירד דיא ראפעלט אָדער זיכטבאר אונד הערויס גענאממען בייא דער ווייכען ברוסט ווירד דיא קנארפלען אבגעשניטמען אונד איינע ווייסע הויט אבגענאממען זא אויך דאס ראָטהע פֿלייש וועלכעס דיא נאנצע ווייכע ברוסט אוספאסט סאן ביידען זייסען איינע הויט זאסט פֿעטטע אבגעצאנען. סאן דיא לעצטען 3, (צעהן עלף צוועלף) ריפפען ביין אין דער לאָנגע דער אונטערער זייסע דער ריפפע הארט ווירד מיט דען מעסער גוט אויף געשניטמען אונד ווירד דא נאנצע אָדער הערויס גענאממען אונד אס דינגען פֿלייש דער לאָנגע סאן דיא קנארפלען הערונטער ווירד דאס פֿלייש אויפגעשניט מען זא ווערדען דיא אָדערל ערויכטבאר אונד הערויסגענאממען, אונד וואן זיך דארט ווייסעס נאכעל פֿלייש פֿעלינדעט מוז עס וועקענעשניטמען ווערדען, וויא ווייך דאס עקבינדעל סאן דער 13 מען ריפפע אבגעשניטמען.

והרי לך בפירוש, שאת הרפאלע קורא דינגען פֿלייש המונח על הסחוסים, (דוק בלשונו ותראה) ואת הטרפש קורא ראט פֿלייש, והכותב הזה נתחלף לו הטרפש על הרפאלע, ועי"ז מתיר חלב אסור לכו"ע.

[והפליאה הוא רק, שמי שאינו בקי בשמות אברי הבהמה, איך פוסק שאלות בעניני ניקור? וצע"ג!]

דוגמא י"א

*

מבלבלים את הקוראים בהבאת ראי' מענין אחר
לגמרי

[וסומכים על דעת ההמון שלא יבינו תחבולותם]

*

בפרי תמרים עמוד קכ"ז כ' בזה"ל:

קבו

פרי תמרים

פרק ה

כדין השומן שע"ג הצלעות

(א) הנה בא"י מחמירין בזה להסיר השומן שע"ג הצלעות, וכח"ל לא החמירו בזה בשום מקום, גם אין לזה שום מקור בפוסקים, וכבר הרעיש בתשו' משיב דבר ח"כ סי' כ"א ע"ל הלחם שערים (מהשו"כ מקידאן) שרצה להחמיר בזה ולומר שזה חלב הכסלים, והמשיב דבר מכרר שזה חלב הרפנות דשרי כמבואר בח"כ, וכמו שני' מבואר ב"י הרמ"א כס"ז דבחלק הפנים אין שום חלב רק הקרום שע"ג הכסלים בלבד, ולא נמצא בשום פוסק שאסור, אדרבה מדבריו כולם נלמד שזה היתר גמור מדלא פילפלו מזה בענין הבשר שכצלע י"ב. וע' גם בשו"ת כפי אהרן חיו"ד סי' א' דמבואר שם להראי שכצלעות שלפני הטרפס אין שום סרך חלב יעו"ש, והוא הי' הראב"ד להספרדים בירושלים, עכ"ל.

והנה לא נכנס כאן לפלפל אתם בהלכה, (ובלשונותייהם המדברות גדולות נגד הלכה שגם תלמידי הגר"א זי"ע עמדו עוד (בחיי הגר"א זי"ע) בצד האוסרים והם ס"ל שאסור מה"ת וחיוב כרת ע"ז, וכמבואר באורך בקונטרס לחם שערים, בהסכמות הרבה גאונים, ונמצא כן גם בד' הראשונים (ואכ"מ להאריך בהנוגע להלכה), והעלימו עין מכ"ז, וכאילו הוא רק ממנהגי איזה ספרדים), ובאנו כאן רק להראות לעין כל, שהביאו כאן את שו"ת כפי אהרן, וסיימו והוא הי' הראב"ד להספרדינו בירושלים [וממילא גם הספרדים מקילים בזה, ושוב אין לזה שום מקור גם להספרדים, וכפלו את זה כמה פעמים בקובצם שגם להספרדים הוא רק חומרא בעלמא (ולדוגמא עיין בעמוד קמ"ג)].

ופליאה איך לא נושים לחשוב על הציבור הרחב, שכולם לא

יודעים בין ימינם לשמאלם, הלא כל המדובר בשומן שע"ג הצלעות שלאחר הטרפּש [לצד הבני מעיים], והכפי אהרן מבאר שאמנם לפני הטרפּש אין שום סרך חלב, וכי מי חולק בזה? ומה ענין זה לזה? אדרבה משם ראי' שאחר הטרפּש יש חשש חלב, וכן העתיקו כאן [בלי בושה] דמבואר שם להדיא! שבצלעות שלפני הטרפּש אין שום סרך חלב. ומי דיבר בכלל מצלעות שלפני הטרפּש. [ועיי"ש בפנים שהכפי אהרן הזה הוא המקור היותר חזק שלהם, להיתר].
אכן כדי להתיר חלב מותר להשתמש בכל האופנים!

דוגמא י"ב

*

עושים ספק בדבר המפורש להדיא

*

הכותב בפרי תמרים עמוד קל"ח, [מלבד הבלבולים והסילופים בכל הענין שם ואכ"מ] כ' שם וז"ל:

פרי תמרים

קלח

ג) והזב"ש כ' ח"ל גם צרינין לזהר לחתוך ראשי העצמות משני קצות הכסלים ההולכים בעקמימות לצד החזה והמה דכים ולבנים, כי המה מבשר אחוריים ואם הבשר חם משתלפים העצמות, ואי לא צריך לחטט ולחתוך אותם בסכין עכ"ל, וגם בדבריו יש להסתפק אם כוונתו לראשי צלעות הי"ג, או לראשי עצמות החזה, עכ"ל.

[ומלבד שאין שום פירוש לספיקו, שהרי מפורש ההולכים בעקמימות לצד החזה, אבל היאך מסופק בדבר המפורש שם באותו הספר בלשון ברור שאין עוד מקום להסתפק, ועל סמך ספק קלוש כזו שבא בשוגג או במזיד, פוסק שאלות בענין ניקור החמור?]

והרי לך לשון הזבח שמואל בסדר הניקור אשר בסוף הספר

שם בלשון אשכנז, שכתב נכדו, עפ"י הזבח שמואל. וז"ל:

הואב **דרישת סדר ניקור בלשון אשכנז**

איין גי'אהט אן עק פאן פלאקען איין יעדע רופע
אין דיא קרום איין זוויר ביינריל (כוח)
עס קאמט ארום פאן הגסער פירטעל
אליא ווען פאן קאן עס פרישער הייט ארום ציהן
איזט עס גוט יוען אבער גיבט זא גוון פאן מיט איין
פעסטער נאך גראכען ביו פאן דאך ביינריל ארום געמט

ומפורש בהציוור שהכוונה על ראשי הצלעות, ולמה לא נסתפק הכותב גם אולי כוונתו של הז"ש על כל ראשי הצלעות, ולמה לא נסתפק רק על ראשי צלעות י"ג, וכנראה שהספיקות הולכים אחרי מה שנזכר לו יותר].

*

ואגב, אראה לך ידידי הקורא!

העתקה מספר שערי זבח [מבעה"מ ספר תפארת מנחם דברי מנחם ועוד, נדפס בירושלים שנת תרע"ג, והוא פיו נפלא על האוהל יצחק] (בפיו גלילי זהב אות י"ב) ותראה מפורש שכוונת ראשי העצמות, היינו ראשי הוצלעות, [ואל תגלה זאת לכותבי הפרי תמרים כי אז יפלו על המחבר הזה בבזיונות וכו', כי הלא בזה נופל כל בנינם שם ודו"ק]. והא לך העתקת הספר שערי זבח:

גלילי זהב עקרת הלכות נימור מחלב הבית עמודי זהב רלג

(יג) גוון פאן דיין, שהם ג"כ כחוסים ומחוסים כמו
בבמה ובשרים, (ועין בספרי בים יצחק סימן ת"ז
ח"א בעמ"ז אות י"ג) ולריך לעלם ונקראם (גלילי
עריפתי נדע"ים) ומחליטם משום חילום, וכדיעבד
אם לא נעלם בשאר, ועין בספרי ב"י בסימן כ' חלק
א' בעמ"ז אות כ"ה: (יד) קודם המליחה, משום
שפסטים נחלים חייבים
חרוטים כרגלי העופות ואם
לא עשה כן מותר בדיעבד,
אשילו נחשלו כן אף על פי
שנחלו חוטים ארומים
שזש אלא שזמן בעלמא
(דמ"א סימן ס"ה ס"ג):
ובזו מוליא חוב כפול של
דס, כמני כפרי הניקור ליד
להודיע להמוני עם העוסקים
בניקור שאזו חוט החזה

להסיר משם גיד הגזול ולחפור בהם הגנה חזיקים:
[ו] **מקצת החזה**, וכן לריך להוליא זמחה גיד
לעט והלגן שכל לשם מהבחה: [יא] **שער
הבשרים**, וכן לריך לחפור הבשר: [יג] הכוונת
לשפת הבשרים ג"כ החלב שחמתי: [יב] **העצמות**,
ובם מהללעות והולכים בעקמותיה לגר תיחם והמה
שיכים לכשר אחוריים:
[יג] **הכסלים**, וזה הוא
הקקלא שלאקטן: [יד] **ניקור
וצריר להטמ**, והני
עמודים שחור זמח להללעות
לריך לחפור עס וטעל ראשי
הגידים כירו ומחשיך
ומחשכים מליחה כחיותם
חמים ונלגן לריך לטעט
אחריהם: [טז] **לצרית**
י"ב, והרעל אה דכ"ה

כירכי העין כפרק הארכובה החתונה (יד) קודם
המליחה:
ה ואח"כ ריחך על החזה לשני צדדים, וכאיתו בשאר
ארום הסוף לחזה ופון מוציא חוט כפיל של דם
שאיחו [ו] מקצת החזה עד קצתו וכן כן החזה השני
ואח"כ כחיל סקקים סיום הגיר שביציא מן החזה
(טז) וסקלקו כירו איחו הקרום [יא] שעל הבשרים,
וצריך ג"כ לחפור ראשי [יב] העצמות משני צדדי
הבשרים והמה רכים ולבנים. (יז) ושעם האיבור שמים
שיונק מחלב של [יג] הבשרים:

ועייין גם בלשון תורות ניקור השלם המובא לעיל בדוגמא ט' אות א' ותראה שגם שם מפורש שהמדובר מסחוסוי צלע י"ג ועייין עוד בספר מנחת שי — (באידיש) שמפורש שם הכוונה על ראשי הצלעות. וכן בשאר ספרי ניקור ואכ"מ. וכן בגבעת פנחס מפורש להדיא כן, וכמו שהביאו הכותב בעצמו. ודי בזה כאן.

דוגמא י"ג

*

מתירים חלב דאורייתא!

*

ליצנות — מספרי הניקור

*

ז"ל הכתב"ן בפרי תמרים עמוד קפ"ב

פרי תמרים

קפב

הרי אף שמחמיר בענין הטריפה קאלנער (וכ' שם באות ז' דמחמירין בו משום דאפשר דנכלע בו החלב דתוהי מחני) אבל לא כתב שמתפשט על כל בשר הדע"ק, ואף שמצריכו קליפה. צ"ל שאין זה רק חומרא, וכדי שלא להקל במקום גובה הכסלים החמירו גם למטה. וגם אם ימצא באיזה ספרי ניקור האחרונים שיש בזה חשש דאורייתא, ע"כ צ"ל שרק הזהירו בני אומנותם שלא יבואו להקל בניקור חלק האחרונים. אבל כודאי יש לילך כשיטת כל הראשונים שאין בזה איסור מצד הדין, ומכש"כ לפי מנהג אונגארין שמוכא באהל יצחק הנ"ל, שלא הסירו החלב מבשר הדע"ק וכן הוא בס' טהרת אהרן ובת"י מהר"י סוראזינה. עכ"ל

היוצא לנו מדבריו:

- (א) הסרת החלב מהטריפה קאלנער [אף שבתונה"ש מצריכו קליפה]
 אין זה רק חומרא.
 (ב) וגם אם ימצא באיזה ספרי ניקור האחרונים שיש בזה חשש דאורייתא [מודה במקצת].
 ג ע"כ צ"ל שרק הזהירו בני אומנותם שלא יבואו להקל בניקור חלק

האחוריים [ועכצ"ל שהגזימו בלשון חשש דאורייתא, דאל"כ לא יוכל הכותב להתירן].
 (ד) ומכש"כ לפי מנהג אונגארין [באיזה זמן השתמשו באונגארין בחלק האחוריים — ובטריפה קאלנער].

שומו שמים! על ליצנות גסה ושפלה כזו מכל ספרי ניקור, ומאזהרותיהם החמורות, וממנהג אונגארין, וד"ל.

ה' ירחם!

דוגמא י"ד

*

מתירים חלב דאורייתא

על סמך שלא מכירים בחלקי הבהמה

*

חוצפה נגד הפוסקים

*

השבת אבידה

*

חזה בחלק אחוריים!?

*

ז"ל הכותב ב"פרי תמרים" עמוד ס"א אחרי שהאריך שם בדברים המוסיפים הב"ל כ' בזה"ל:

סא

פרי תמרים

רק לכאורה עומד נגדינו מ"ש בדרכי" (סקל"ה) בשם שריג בכונת רש"י שבציד הבהמה יש מקום פנוי מצלעות שאין שם אלא עור ובשר והוא מסוף החזה עד עיקר הירכים זהו הנקרא נלשון המקרא כסלים רש לה לצד פנים קרום דק לכן

המתפשט בכל הכסלים והוא אסור משום חלב לכו"ע ותחת אותו קרום דק יש חלב נקלף וגם זה אסור לכו"ע וכו' עכ"ל, אבל באמת לא ידעתי שיהי' שם חלב נקלף כלל וצריך לגרדו. ומ"ש סוף החזה צ"ל שהוא לצד מעלה משא"כ משם עד תחלת החזה אינו כסלים כלל כיון שהוא כציד הצלעות וכמו שהוכחנו לעיל. וא"כ צריך לחפש למעלה בחלק האחוריים חלב נקלף תחת הקרום ולזה כוונת השו"ג. ועכ"פ דבריו סתומים, והדברים ברורים שמסוף החזה עד למעלה אין חלב הכסלים ואין שום חשש כלל לענ"ד.
עכ"ל

תוכן דבריו:

(א) הדרכי תשובה מעתיק את לשון הספר "שלחן גבוה" שמסוף החזה [והוא עדיין בחלק הפנים] עד עיקר הירכיים הוא הנקרא כסלים וקרום הדק [אשר שם] אסור משום חלב לכולי עלמא, ותחת אותו קרום דק יש חלב נקלף וגם זה אסור לכו"ע [ועיי"ש בפנים שהוא אסור מן התורה לכו"ע וחייב עליו כוית].

(ב) וע"ז כ' הכותב הזה "אבל באמת לא ידעתי שיהי' שם חלב נקלף כלל" [פי' וכיון שהכותב אינו יודע בע"כ דברי הדרכי תשובה והשו"ג בטלין ח"ו].

(ג) "ומ"ש [השו"ג] סוף החזה, צ"ל שהוא לצד מעלה" [נבקש מהקורא לפרש את עומק הכוונה].

(ד) "וא"כ צריך לחפש בחלק האחוריים חלב נקלף וכו'" [מן הראוי הי' לעזור להכותב לחפש את סוף החזה בחלק האחוריים (ומי שימצאנו יודיע להכותב ויקיים בזה מצות השבת אבידה) ואז כשנמצא את החלב הנקלף הזה, ואת מקום החזה, אז נוכל לאכול בשר בהמה ע"ס הכותב הזה].

(ה) והמסקנא! "ועכ"פ דבריו [של השו"ג והדרכ"ת] סתומים", [ולכן] המסקנא להלכה ולמעשה:

(ו) בזה"ל, "והדברים ברורים שמסוף החזה עד למעלה אין חלב הכסלים, ואין שום חשש כלל לענ"ד" [פי' חלב האסור מן התורה לכו"ע וחייב עליו כרת, כ' הכותב שאין שום חשש כלל — היפוך מדבריהם — ועל מה ולמה, על סמך הקושיא הגדולה שלו "שלא ידעתי שיהי' שם חלב נקלף וכו'"].

שומו שמים!

דוגמא ט"ו

*

זיוף ע"י העתקת חצי הקטע!

*

ידוע מש"כ הספרים בשם הראשונים כי המתחיל באמצע ענין יכול למצוא מ"ע בתורה לעבוד (ח"ו) ע"ז, כי הרי מפורש בקרא "ועבדתם אחרים". הזכותבים בעלי פרי תמרים לקחו להם גם דרך הזה, להשמיט חצי הקטע, ולהתחיל באמצע הענין כדי שיקבלו הדברים משמעות והפוך לגמרי, ונביא כאן רק דוגמא א':

קיט

פרי תמרים

פרק ג

בענין הקרום העב התחתון של הכסלים

(א) הנה סדר הקרומים כך הוא, ע"ג הבשר הארום הרק שע"ג ראשי הצלעות הנקרא דאפאלע יש ב' קרומים זעג"ז, והקרום שלמעלה הוא עב והב' הוא רק וביניהם יש קצת חלב, וגם תחת הקרום הרק יש קצת חלב ע"ג הבשר הארום כפרט בבהמה שמינה, ואח"כ נמשך מסיום הבשר קרום עב ולבן החופה את החלב, שנחלב זה יש מחלוקת מנהג אשכנז וספרד הנ"ל בפרק הקרום ומנהגינו להקל. וע"ג הקרום העב הזה נמשכים ג"כ הב' הקרומים הנ"ל שהיו ע"ג הבשר עם קצת חלב ביניהם ותחתיהם, ויש בזה כמה חילוקי מנהגים, יש נוהגין שמסידין אף את הקרום העב התחתון, אפי' להמתידין את החלב שתחתיו, וכן יש שמסידין הקרומים שע"ג הבשר הארום עם השומן שביניהם ותחתיהם, ויש שנוהגין שלא הסירו הקרום העב התחתון והסירו רק הקרומים העליונים ולא הקפידו על קצת חלב שנשאר ע"ג הבשר והקרום העב התחתון, וכן הוא מנהג רוב המנקדים וכן נהגו בק"ק סאטמאר כפי ערות זרדי"ל ווייס הנ"ל, ויש שמקילים עוד שמסידים רק הקרום העב העליון ולא הקרום הרק השני, ועי' בס' הטריפות בהלכה (ע' 111) ממכתב המנקד הידושלמי הרא"כ רבכל תפוצות הגולה מורידים רק את הקרום העליון הנמשך מהכסל שבראש הרפנות על הצלעות ולא יותר, וחלב שלתחת הקרום הוא שומן כשר, וכוון גם הספרדים אוסרים אותו ומפרידים בין חתיכות הכסל ומנקדים את הכל ענ"ל, ויש בזה כמה עקולי ופשוטי ואינו מבואר כ"כ בפוסקים. עכ"ל

ובקיצור:

(א) הכותב מסביר סדר הקרומים.

(ב) ומביא גם יש מקילים בקרום העב התחתון, ויש מקילים עוד

שמסירין רק הקרום העב העליון ולא הקרום הדק השני שתחתיו. (ג) וע"ז מביא מספר הטריפות בהלכה ע' 113 דבכל תפוצות הגולה מורידים רק את הקרום העליון וכו' ולא יותר [והכוונה לעשות רושם, כאילו לאפוקי הקרום הדק והקרום העב התחתון וכש"כ חלב שעל השפונדער, שהרי כפי העתקת הכותב, שלא מביא את הענין שלפני זה, ממילא הפי' ולא יותר מהקרום הזה בכל חלק הפנים. ודוק].

והא לך לשון הספר כהווייתו ותראה הערמה שעשה כאן הכותב הזה.

(ובדרך אגב שם הספר "הטריפות בישראל" ואולי שינה השם בכוונה כדי שלא ייתפס וד"ל), וז"ל הספר ע' 113 :

והנה אביא לך דוגמה אחרת מה שהספרדים מחמירים כאן ג"כ, והאשכנזים בכל תפוצות הגולה מתירים את זה היתוי גמור, לגבי חלב הדפנות, שבכל תפוצות הגולה מורידים רק את הקרום העליון הנמשך מהכסל שבראש הדפנות על הצלעות ולא יותר, וחלב שלתחת הקרום הוא שונן כשר וכאן גם הספרדים אוסרים אותו ומפרידים בין חתיכות הכסל (עיין ברמ"א ביו"ד ס' ס"ד) ומנקרים את הכל,

והרי לך בפירוש שמדבר רק לגבי חלב הדפנות (והוא החלב שמונח על הצלעות), וע"ז כותב שבכל תפוצות הגולה מורידים רק הקרום שעליו ולא את החלב שעל הצלעות, שהוא שומן כשר, משא"כ בא"י גם הספרדים (הזמקילים שם בענין הקודם) אוסרים אותו (וכש"כ האשכנזים — ודוק גזה כי הוא היפוך מכל כתיבותיהם בכל הקובץ שלהם בכמה מקומות) וגם מפרידים בין חתיכות הכסל (פי' שמנקרים גם את השומן שמתחת להרפאלע ודוק).

אבל אין זה ענין כלל להקרום הדק שעל הריפאלע, ולא על קרום העב התחתון, ולא על החלב שעל השפונדער, שלא נקרא כבר דפנות אלא כסלים. והוא נ'שוט מאד לכל בר בי רב דחד יומא.

ועוד תדע לך שהוא כן. שהרי גם הכותב דנן בפ"ת מודה שיש גם מחמירים בחו"ל בחלג' שעל השפונדער, וכמו"כ שיש גם "מחמירים" בהקרומים שהביא מקודם, וא"כ איך כותב המנקר הירושלמי שבכל תפוצות הגולה מתירים את הכל, (לשיטת הכוז"ב הזה בפרי תמרים), אלא שהאמת הוא, שמדבר שם מענין אחר לגמרי, רק מחלב הדפנות, ולא נגע ולא פגע לענין הקרומים שעל הכסלים כלל.

והרי לך איך שמזיזיפים בדובאת חצי קטע, המשנה את הדברים לגמרי!

וה' ירחק!

דוגמא טז

*

את מי חרפת וגדפת ועל מי הרימות קול
ותשא מרום עיניך על קדוש ישראל

*

רבם דקרו!

*

הנה ידוע לכל גודל מסינ"פ של כ"ק מרן אדמו"ר הגה"ק
רשכבה"ג מסאטמער זי"ע, בעניני כשרות, והאריכות בזה אך למותר
ויבואר קצת מתוך לשונו הקדוש אשר יועתק פה להלן, ואיך זה בוש
לא יבוש הכותב הזה בהפכו דברי אלקים חיים לתוכן וכוונה
מהופכת, אך ורק למען העלות זדון לבבו להכשיל את הרבים
במאכלות אסורות ח"ו!

הנה ז"ל הכותב גפרי תמרים עמוד קנ"ט אחרי שהאריך שם
ורוצה לברר שאי"צ השגחה בניקור חלק הפנים ושברוב קהלות
בארצות אירופה [לפי שטותו ושקריותו] לא הי' שום השגחה ע"ז
וסמכו על המנקרים ורוב הרבנים לא ידעו בהלכות ניקור כלל
[עושה ליצנות מרוב הרבנים באירופה], ומעיקר הדין י"ל דבאמת
המנקרים נאמנים ויש להם חזקת כשרות ע"ז, [אבל עמד לפניו
האמת במילואו וצעק עליו, היאך אתה מעיז כ"כ לשקר!] לכן סיים
שם בזה"ל:

פרי תמרים

קנט

ד) אכן מרן הקדוש ז"ל בתשו' דברי יואל חיו"ד סי' ל"ד האריך טובא לבאר
שכן הוא מעיקר הדין, וכדיום לכל הפוסקים לא סמכי' על סתם חזקת כשרות
בישראל, לפי שחזקה זו בנוי' על רוב דרוב ישראל כשרין הן כמור"ש בפנ"י כגיטין
דף י"ז, וכדורות הללו איתרע כעו"ה רוב זה, והרוב הוא להיפך כעו"ה, וא"כ אפי'
לשי' הפוסקים בסי' קי"ט דסתם ישראל בחזקת כשרות הן, ל"ש זה בזמה"ז
ולכר"ע א"א לסמוך על חזקה זו, ובלא"ה לדעת הרמ"א בסי' קי"ט אין סומכין
כ"א על מי שמוחזק ככשרות ע"ש, וכ"כ הטו"ז שם סק"ב כהרמ"א בפרט כשאנו
רואין קילקול הדורות ולא אנשיר דרא, הן אמת דכשי"ך סק"א פסק כהמחבר, אבל
בכ"ש מס' ע"ז דף ל"ט מנריע דבאיסור דאורייתא כגון כשר וכדומה אסור מצד

הדין וכדעת הרמ"א, ובאיסור דרבנן אסור מצד התקנה שהוא תקנת קדמונים כמדניתו בחרם שאין לקנות מכל אדם ינות וגביות וכדו' שהוא מדרבנן. כ"א כשיש בידו כתב הכשר ממורה הוראה שחקר על המאכל ועל המשקה ההוא אם נעשה בכשרות, ובכל"י ר"ס קי"ט כ' כע"ז שתקנו בפנקס הארצות שאף ממי שמוחזק בכשרות אין ליקח שום דבר מאכל, אא"כ יש בידו כתב הכשר מהאב"ד, (וע' בדר"ח סי' קי"ט סק"ז), והאר"ך עוד מרן בזה בבוודאי מעיקר הדין בעי השגחה גדולה בהמקולין ולא סמכי' אסתם חזקת כשרות, יעו"ש בדב"ק בדברים חוצבים להכות אש בזה.

(ה) והנה אף לפי"ד רבינו ז"ל, אין זה רק בסתם ישראל שלא הוחזק בכשרות, וע"ז קאמר דמעיקר הדין לא סמכי' היום על חזקה דסתם ישראל בחזקת כשרות זון, וצריך השגחה על כל הדברים ניקור ומליחה, אבל מי שהוחזק לירו"ש ומדקדק במעשיו, לכל הדעות סומכין עליו אף בלי משגיח, ומ"מ יש בזה משום תקנת הקדמונים הנ"ל שאף מוחזק בכשויות יהי' לו כתב הכשר מרב שחקר ודרש על אופני עשיית המאכל, אבל אין עליו קפיידא שיהי' לו משגיח תמיד, עכ"ל

ותמצית הדברים עד כאן :

- (א) מרן הקדוש ז"ל האריך שומעיקר הדין לכל הפוסקים לא סמכין היום על סתם חזקת כשרות.
- (ב) ועוד האריך מרן ז"ל שמעיקר הדין בעי השגחה גדולה בהמקולין, ולא סמכין אסתם חזקת כשרות.
- (ג) [והחלטת הכותב] אבל מי שהוחזק לירו"ש ומדקדק במעשיו לכל הדעות סומכין עליו אף בלי משגיח.
- [אבל עדיין איני יודע מהו גדר מוחזק בכשרות שעליו סמכין אף בלי משגיח, עד שבא הכותב והמושיך ללמדינו בדברים דלהלן:]

פרי תמרים

קס

(ו) והנה גדר מוחזק כשרות כ' בדרכ"ח סי' קי"ט סק"י בשם ערוך השלחן ס"ו דאין הכוונה שיהא יר"א מרבית או חסיד וצדיק, אלא כל שמתנהג ע"פ דת ישראל מניח טו"ח ומתפלל ג"פ בכל יום ונוטל ידיו לאכילה ומנהיג את ב"ב בכשרות דתה"ק, זה נקרא מוחזק בכשרות ויכול להיות שבאזה פרט הוא חשוד מפני קלות הדבר בעיניו ולכל הדברים הוא מוחזק בכשרות עכ"ל, ומד' הפוסקים נראה דבעי"גם שיהא מוחזק לאדם נאמן ואינו חשוד להכשיל אחרים, וע' לשון מרן בס"י ל"ד אות ה' ד"ה ולפע"ד.

ותוכן דבריו :

(א) גדר מוחזק בכשרות כ' הערוך השלחן כל שמתנהג וכו' מניח טו"ח ומתפלל וכו'. [ולא נכנס כאן לעצם הזיוף בזה שמפורש להדיא

בערוך השלחן שם ה"ל י"ב וז"ל ודע דכל ענין זה אינו נוגע לדיני שחיטה ובדיקה וניקור שבשם לדברי הכל צריך לידע שהוא מומחה וצריך לבדוקו וכו' עיי"ש. אבל יותר מזה הלא מפורש בתשובת מרן זי"ע שם שלא לסמוך בוה על הערוך השלחן ויובא להלן].

(ב) [ועשה לנו טובה, שהסכים להזכיר גם] שמדברי הפוסקים נראה דבעי שיהא מוחזק לאוים נאמן ואינו חשוד להכשיל אחרים, [ב] דברים אלו סגי, (א) מוחזק לאדם נאמן, (ב) אינו חשוד, ודר"ק]

[וכהדין גרמיזא זבאה באחרונה הסכים להזכיר גם] לעיין בלשון מרן בסי' ל"ד אות ה' ד"ה ולפע"ד, [וסמך הכותב על הציבור הנאמן והתמים שלא יעיינו בפנים ולא יתפשוהו ששם מפורש להיפוך מכל מסקנתו הזוה, וסיים בהרחבת לשונו להלכה ולמעשה וז"ל:]

(ו) ועכ"פ היוצא לנו מכ"ז דין מנקרי חלק הפנים קיל מדין מנקרי חלק האחורי, ומדינא א"צ קבלה וגם א"צ לכרוך ולהשגיח אחיהם, אכן כ"ז כמוחזק לכשר ונאמן שהוא ירו"ש, וגם הוא צריך הכשר מרב שחקר על אופני עשיית המאכל דניקור ומליחה, אכן על סתם ישראל דלא הוחזק כשרותו אין סומכין בזמניה, וכ"ש על קלי הרעה שאינם נאמנים, וצריכין השגחה יתירה על כל מעשיהם בניקור ומליחה, ובלא"ה אין נאמנים, ובהגב"ע שכביד"צ שכירושלים העיד הר"ל ווייס נ"י שכ"ק מרן זי"ע הקפיד שהמשגיח לא יעבור רק ישגיח כל הזמן על מעשי הקצבים, ולמיגרד מילתא נהגו בכמ"ק שגם בחלק הפנים אף כמוחזקים בכשרות, יהיה עליהם השגחה ולכרוך הניקור כמו"ש בדר"ח כנ"ל.

עב"ל

ותמצית דבריו:

לעשות רושם שכהיום שכל הקצבים מוחזקים בכשרות וכולם נאמנים [שהרי מתפללים בכל יום ומניחים טו"ת], ממילא מעיקר הדין אין צריך השגחה, ורק למיגרד מלתא נהגו בכמה מקומות שגם בחלק הפנים אף במוחזקים בכשרות יהי עליהם השגחה וכו'.

*

והנה מן הראוי ה' להעיר על דברים הנ"ל ולמחות עליהם בחזק יד, אך החלטנו שדברי חכמים אין צריכין חיזוק, וקצת מן האור דוחה הרבה מן החושך, וזי לנו בהעתקת דברות קדשו של הגה"ק זי"ע, וכל המתעמק בו מעצמו יראה את אשר לפניו ואיך שזייף וסילף את כל הדברים בהיפוך כוונה מרישא לסיפא ממש וידע איך להתנהג הלכה למעשה:

שאלות ותשובות י"ד סימן ד' דברי יואל

שנצטב אי אפשר לביות השגחה וכמו שמכוסב משינו
כמרכלות מכוסב גם משינו הכייד, ועיין חוספוח
כתובות כ"ח ע"ב ד"ה בית הפרס, דלף ודסק טומאה
נריב טבור מ"מ לא טיבור חכמים אלא כשכוח באקראי
אבל דבר שישאר כן לעולם לא רצו לעכר, ונפרט
בשחיטת בהמות ולר"ד גם השגחה על הקלנים וכשנח
בבשר ממקום נסחר קשה יותר בהשגחה.

2

ובז"ש עוד לענין הקלנים שמכרו בשר הרבה יותר
ממכ שבחיר לשחוט, ושאל אחסן מאין להם בשר
כ"כ, ואמרו שהשי"ב שוחטים במחנה, ובשביעיים הכחישו
שהוא שקר ולא שחטו במחנה, וגם כ"ה קנה דלא פסיק
שקלבים מציחים בשר משי"ב שואמר מוכרז במרס
לחחרש שלו, ופי"ה שחטו אחר בשר אחר כמה ימים,
הפסיק אפילו לומח וקטב אחד בשר אחר כמה ימים,
ושאל השליח כייד לראות בהמקולן ולא הבינו הק"ב
ליכנס לראות ועוד צ"ה אחת, ושוב ר"ה לעמ"ד נאמנים
ששינו על הבשר מכחישה עד המכירה ולא רצו
הקלנים להכל נאמן, ופי"ה ככ"ז על הבשר שהוא אסור.
אין ספק שאיסור זה הוא כות ובהלכה, ובאובל מבשר
הקלנים האלו ע"פ שי"ב משגיח כראוי הוא באובל
ביצות ועריפות ר"ל

ודג"ה מעיקר הדיון אם לקח בשר ממכס בני אדם אף
שאינו תשוד בלל אלא שאין יודעין כי נדברו שהוא
מוחזק כשירות, הוא פלוגתא הרמב"ם והראש"ד ז"ל
(כ"י מ"א פי"ה כ"כ"ב), ובש"ע יו"ד סימן קי"ט (סעיף
א') הוא פלוגתא המחבר והרמ"א, שמחבר פסק
כראש"ד שאף על התשוד אין לסמוך עליו, והרמ"א
ז"ל פסק כהרמב"ם שאף ממי שאינו תשוד אסור לקנינו
אפילו איסור דרבנן, ופי"ה כ"ד סי"ג ג', ובשו"ע
ש"ס (סי"ג ב') כתב לנהוג כדעה ברמ"א כפרט שאלו
רואין קלקול הדורות ולא אכשר דרי, כן אמר שמדברי
הש"ך (סי"ג א') נראה שנוטה לבקל וכדעה המחבר,
אבל החבו"ש בכ"ג מס' פי"ד דף ל"ט מבי"ט דבאסור
דאורייתא ב"ן בשר וכדומה אסור מלך הדין וכדעה
ברמ"א, ובאסור דרבנן אסור מלך התקנה שהוא חקנה
קדמויים כדמיתו בהרס שאין לקנות מכל אדם יינות
וגבינות וכדומה שהוא מדרבנן כי אם כשיש צידו כתב
כבשר ממורה הוראה שחקר על כמאלל ועל המשקה
הואו אם נעשה כשירות, ובגל"י ר"ש סימן קי"ט כתב
כעין זה שחקנו בענין הארלות שאף ממי שמוחזק כשירות
אין ליקח שום דבר מאלל אלא אי"ש יש צידו כתב הכשר
מהב"י, ובנידן דמירי מתקנת בשר שהוא נשחט השם
נבילה ועריפה דאורייתא, אף בלי התקנה אין לנו אחר
כפרת הח"ש שכתב"ם מלך דיון כדעה ברמ"א ז"ל
שסק כהרמב"ם.

אחרש"ת"ה נאכ"ד ... ראשית מ"ש דיון מה שלפי
משפטי כמדינה אין לשחוט אלא סכוס מיומנס
ובשביעיים שוחטים יותר במחנה ומלך דינה ומלכותה
עונש גדול עד מאוד, והביא מחשו"ב מברש"ק ב"י האלף
לך שלמה (חיו"ד סימן א') שאוסר בהלכות נב"כ"ג,
ומחשו"ב בר לואי שחוקק עליו והביא ראי' ממה דשחטין
בספינה (חולין דף י"ב ע"ב) וכ"ז בספינה ואיכא
ביעחוחא דמיא כמבואר בש"ס ברכות (דף ל' ע"א)
השכים ללאח מחפלו ואח"כ יקרא ק"ש ויפרישי ז"ל
השום ביעחוחא דמיא וע"כ דבשחיטת לא חייב לביעחוחא.

ולר"נא נראה לפע"ד שא"כ לעשות כלל מוחלט בעיני
ז"ה אלא הכל תלוי לפי ראות עיני המורה, כי
אין לנו ראי' ברור מהש"ס ומכרש"טונים לא לאיסור
ולא לביתר אלא מכה סבא, ובמקום פחד גדול שאימת
השוער חקופה עונש חמור אשר לא ישא פנים ולא
יקח שחוד וא"כ להסחר ממנו, או שהשי"ב הוא כבוס
בעל פחון גדול שמפחד מאוד אפילו מוכר קטן, או
יש לחוש למכשולות, שאף שאינו דומה לגמרי לעילוף
המוכר בש"ס, כי ענין בעילוף הוא שפר כחוחיו
והרגשותיו לגמרי מחמת ראיית הדם כפי שהביא בה"ש
(סימן א' סי"ק א') ע"י מהמורה (נדרים דף פ"ז ע"א)
תחלף ומת, מ"מ גם גדול הפחד והכבול מסור דעת
האדם, כפרט עכשו שדעתנו קלרה, ויכול לנה למכשולות
ח"י. אמנם במקום שהוא דינה רפוא ואלן הפחד ג"ויל
ורואים בחרו אלא השי"ב שאינו מפחד בעצמו כי"כ ויכול
לכוון דעתו כראוי [כמו שגם בעילוף המוכר בש"ס
הוא תלוי בעצמיים כמבואר בגמרא], אז ודאי שד"ס
יותר ממי שדרכו להחלף כיון שרואים בזה שאין דרכו
להתפחד ואין חשש, ובדרך זה אפשר להשוות דעת
כל הגדולים התקלין והמחמירין שאין פלוגתא בעיניך
בסבא אלא מר כי אחריכ ומר כי אחריכ.

אך דה עקא שאין אז כמדינה כעם כאשר היה
מלפנים שאירע דבר זה דרך מקרה בלאה מקום
והיה אפשרות להחיר לפי ראות עיני הדין אין במקומות
אלל עכשו הוא דבר הנלך בכל המדינה ואם יתפסנו
הביתר ישנו כן בכל מקום, כי יאמרו כל הסריקין אסורין
וסריקין בייתום מותרין וכבר כתירו פרושים את הדבר,
ויסוק מיינה מורבא, כי ודאי יש מקומות שהוא בבלה
גדולה ובאופן שאין להחיר, גם יש מקומות שאין כח
בית דין יפה כ"י מכה"י הקבלה מחכמים שלא כדע
ומורא הקלנים והמנהלים על השי"ב יותר מהמורה כייד
ובש"י מורה שמים, גם יש מקומות שגם בשביעיים אינם
כראוי על לבוי"ע ולריכ"ם השגחה כ"כ"ד, ובדברים

שאלות ותשובות

י"ד סימן דר

דברי יוא"ל

ועוד דאף לדעת הרמב"ם שספק כמחבר שאין חיסור ליקח אלא ממי שכוף השור, מ"מ כחן כהכרזתם כחשוב י"ד סימן ז' דמי שמקם עליו קלה ותשרא אפילו ולא אחזיק בודאי יש המחלואה ורגלים לדבר שמשער יורכ הראב"ד דיל שאסור ליקח נומה ובערוך בשנתן סימן ק"י"ט אוח כי כהן, כלל גדול ל"ך לדעת דכל דמי שער, שנספיק זה ובשאר מקיננה ששנים

ויוסקים, אין הכוונה דוקא שמתקבל מזה בני"ד שזה כ"אש עבר עזיבה ז' דנכ"כא גם לעדות פסול אלא אפילו השדה בעלמא שלא עליו קול קלה דפסיק או קלה ולא פסיק מקרי השור, ובכ"ז ראוה ל"כר יעיי"ש. ובתמלה דבניו שם סימן ק"י"ט כחז א"ח טר"י"ט כ"כ"כ ז' אשר יק' לפסול עליכם טובא, אבל בפ"ט זכ' כ"כ"א ראוה צ"ר"ת, וגם מדברי כ"ר"ט"ס כ"כ"ל ור"ח ר"א"י לדב"ר, ועוד ראוה מהמ"ה פוסקים ראשונים ואחרונים ואין להאריך. וא"כ כק"נ"ס כאלו שלא עליהם קלה ולא פסיק שכו"נ"ו בשר כבא"כ נקראו השורים אף לדעת המחבר והראב"ד, ובפ"ט שאין לך רגלים לדבר וי"ח מה שלא עלה כ"נ"ח כע"ת בני"ד ל"כ"נ"ס שבה כ"ר"ל לדעת שחשד גדולה עליהם וטרקו מעליהם מול השגחה כ"כ"ד שז' פ"ר"ה גדולה שאין לשער, ולכל כ"י"ט"ה אסור לגנות מהם ב"ל השגחה כ"ר"ל"ו וק"י"ח א"ס כ"כ"ה ה"ל כ"נ"ח בע"ז שש"ט ר"ח"ה ד"ר"ח"ה כ"ה"כ"נ"ס ש"ז"נ"י"ו.

וקדושת זקניו ב"י"ט"ס בדרשוה לשכ"כ"א אוח י"ח כחז ב"ח"מ"ט כ"ר"ש"ה ח"ל"כ"י"ק: ל"ך לפסול השמחה וס"י לחקן מקולן מיוחד כ"ש"ר"ה וא"ש ב"ל"ל שומד על גביהו על כ"ש"נ"ה ש"י"ג ש"נ"ה ש"ח"י"ו ו"כ"ל כ"ד"ה גם בפ"ט י"ס"ר ודומה ל"ה בפ"ט ב"ר"ט"ה ז' ו"ל ח"מ"ד כ"ל"ה לא כדורות הראשונים דזרחה ה"ח"ר"ו"ט"ס ב"י"ט"ס כ"ר"ש"ו"ט"ס כ"ו ט"ו"ט"ס ור"ח"ס י"ח"ר ומה נשחיה כ"י"ט"ס לחקן ולחוש על מה שלא חשו הראשונים וסמכו על חוקה כשרות, ד"ה א"י"ו ותשובתו כ"ל"ו בשביל שדורות הראשונים כ"ו כ"ל ר"ח"ס ושלמים וחד"מ"ס לד"ב כ"י פ"ד שלא כ"ה ר"ח"ו לחוש על שום אדם אפילו מש"ל ש"ג, לא כ"ן ש"ח"ה כ"י המלא ח"מ"ל מ"כ"י ע"מ"ו א"ש"ר לא"ן וס"י"ו מ"ל"כ"ה כ"כ"ר ל"ל מסור, מ"כ אפילו מ"י ש"כ"ל"ו א"ח"ח"ו"ט"ס כ"ר"ש"ו"ט"ס ר"ח"ו ל"ו שלא לח"כ"ל כ"י א"כ בפ"ט"ה משמ"ח וס"י"ג וג"ד ש"י"כ"ה כ"ר בוד"י ב"ל ש"ז"ס ס"פ"ה מ"ל"כ"י"ק י"ע"י"ש ש"ה"ר"י"ך ע"ד. ור"ש"ה ז' א"ח"מ"ה כ"נ"ה א"ש"ר כ"ע"מ"ד מקולן כ"פ"י"ט"ס א"ש"ר מ"ח"ס ופ"ש"ו על הד"ר כ"י כ"ק"נ"ס כ"ל"כ"ו על"ו ב"ל"ה לח"ד כ"י"ו ב"ד"ך כ"ה"ח"ן א"כ"ן גדולה כ"ד"ו ל"מ"ח"ו ר"ל ו"ל"ל כ"ע"מ"ס ב"ד"ך נ"ה, גם בפ"ט כ"י ל"ו כ"ה"ה מ"ח"נ"ג"ו"ט"ס ב"ה כ"י כ"ו כ"ר"כ"ה ק"ל"ו כ"ד"ע"ה ו"כ"ל כ"ו"ל לא"ן ו"ל"ה ש"ק"ט כ"כ"ל א"ח"ה ע"ד ש"ל"ח"ה כ"ד"ו ל"ע"מ"ד מ"ש"ג"י"ח כ"ר"ל"ו ע"ד כ"י"ו"ט"ס כ"ה. וב"י"ט"ס שאין ר"ח"ה מ"דורות ש"ל"פ"י"ו, ז"ה מ"ח"ל"ר ג"כ כ"ר"י"ו

שלי קולו כדורות ל"ך לבחמ"ד יותר שלא להאמין לפסול אדם, והמכ"ר"ס ש"ק כ"ש"ו"כ"ה ח"י"ד סימן א' כ"כ"ש ע"כ"ש"ו ש"ח"ח"ד"ה ו"ה"ר"ח"ה מ"ח"מ"ש"י"ס ו"ה"ק"ל"ו כ"ל"ו כ"ש"ו"ט"ס כ"ן י"ח"ן ע"כ"י"ל, כ"ע"מ"ט ע"כ"ה ח"ק"ה כ"ש"ו"ט"ס מ"ס"ח"ה י"ר"ח"ל.

ו"ל"פ"ע"נ"ד כ"ו"ל מ"ו"כ"ה מ"ש"י"ס ו"פ"ו"ס"ק"י, ש"כ"י מ"ק"ו"ר פ"ל"נ"ח"ה כ"ר"מ"כ"י"ס ו"ה"ר"א"ב"ד ז"ל א"ס י"ט ל"פ"ס"ה א"ד"ס ח"ק"ה כ"ש"ו"ט"ס, כ"ו"ל מ"ג"מ"ר"ל ע"ב"ו"ד א"ד"ה ד"ף ל"י"ט ד"ח"י"ח א"י"ן ל"ו"ק"ח"ן כ"ש"ו"ר"י"ו, ו"פ"י"ן ר"מ"כ"י"ס כ"ל"י מ"י"ל פ"י"ח"ה ה"כ"ה כ"י"כ"ה ו"כ"י"ח ו"כ"ל"ח מ"ש"י"ס א"ס ע"מ"ס פ"ל"נ"ח"ח"ס, ו"ה"ר"מ"כ"י"ס ס"ו"כ"ר ד"ש"ו"ר"י"ה ל"ו"ו ד"ו"ק"ה א"ל"ה כ"ל ח"ו"ל"ל כ"כ"ל ו"כ"י"ה א"ל, ו"ל"ה כ"ש"י ל"א"פ"ו"ק"י א"ל"ה א"י"י ב"ו"מ"ן ש"כ"י"ס כ"ו"ל ו"ש"ר"ח"ל, ו"ז"מ"כ"י"ו א"ף א"ר"ך י"ש"ר"ח"ל ד"י"ו כ"ח"ו"ל"י, ו"ר"א"ב"ד ז"ל ס"ו"כ"ר ד"ש"ו"ר"י"ה ד"ו"ק"ה כ"ש"ב"י"ל ש"כ"י"ו ח"ש"ו"ר"י"ס א"ל"ל ש"ח"ר מ"ק"ו"מ"ח ש"א"י"ט ח"ש"ו"ר"י"ס ל"א, ו"כ"ה"ה א"י א"פ"ש"ר ל"ו"מ"ר ד"ש"ו"ר"י"ה כ"י א"ז מ"ח"מ"ל"ל ל"מ"ר"ד, כ"י כ"י ד"ר"י"ס ש"ם ח"נ"א"י"ס ו"ל"מ"ו"ר"א"י.

ובמקום ש"כ"י ר"כ"ן ו"ח"ל"מ"ו"י"ב"ו"ן כ"ז"מ"ן ה"ח"מ"א"י"ה כ"י כ"ר"כ"ה מ"ו"כ"ה ו"י"ר"ח"ה, גם מ"ל"ד כ"ש"כ"ר"ה א"ל"ה כ"י"ה מ"ח"ו"ק"ה ש"כ"ן א"ז א"פ"י"ו ר"ו"ב"ן ח"ש"ו"ר"י"ס ל"מ"כ"ו"ר ד"ר"י"ס כ"ח"ס"ו"ק"י, לא כ"י ל"ך ל"כ"ש"מ"י"ט"ו ש"א"י"ן ל"ו"ק"ח"ן א"ס מ"ס"ח"ה כ"י"ל ד"פ"ש"י"ט"ה כ"ל ד"פ"ר"י"ס מ"ר"ו"כ"ה פ"ר"י"ס, ו"ש"י"כ ש"כ"י ר"ק ח"ש"ו"ר"ה מ"ו"י"ט ש"ם כ"ח"ו"ט"ס ש"ח"ש"ו"ר"ה ח"ד"ל כ"מ"י"ט"ו"ט"ה כ"מ"ו"י"ו ו"ל"ה ח"ז"ו"ט"ס ש"ם ח"ק"ה כ"ש"ו"ר"ה ל"פ"ס"ה כ"ל"י א"ל"ה, ו"פ"י" ח"ו"ט"ס ש"כ"ה ד"ף י"ג מ"י"ל ד"י"ה ר"כ"ה, ד"א"ף ד"ר"ו"ב י"ח"ה מ"ש"ג"ר"ן כ"ס ו"מ"ה ש"ח"מ"ר כ"ס"ו"ט"ה (ד"ף מ"י"ה ע"ל) ש"ל"ה כ"י"ו מ"פ"ר"י"ט"ן מ"י"ל כ"י"ו מ"פ"ר"י"ט"ן כ"ו"ל"ס, מ"י"ח ח"ו"ל מ"י"ט"ו"ט"ה כ"ד"מ"ל"י י"ח"ר מ"מ"ק"ו"ס ל"א"ר מ"ש"ו"ט"ס ש"כ"ו"ה מ"י"ט"ו"ט"ה ד"ש"י"ח"ה ט"ו"כ"ה, ו"ל"י"כ מ"י"כ מ"י"ל ש"כ"ש"ר א"פ"ו"י"ט"ס ש"כ"ח"ו"ר ח"כ"ו"ל ל"י"ק"ה מ"ס"ח"ה א"ד"ס מ"ח"ד"ר ל"ה"ס ש"ל"ה כ"י"ה כ"ש"ד"ה א"פ"י"ו כ"ד"ך מ"י"ט"ו"ט"ה כ"ש"כ"י"ה, כ"י ג"ס כ"ד"מ"ל"י לא כ"י"ה כ"ש"ח"ש א"ל"ה כ"ש"ו"ר מ"י"ט"ו"ט"ה כ"ש"כ"י"ה, א"ה ד"ע"ה כ"ר"א"ב"ד כ"ש"ג"ו"ח"ו"י ש"כ"ה ד"ל"ה ח"ש"ו"ר"י"ה ג"ס ל"ע"ה כ"ר"א"ב"ד א"י"ל ל"ו"מ"ר ד"כ"ל"ל"ה כ"י"ל ד"כ"ל מ"ק"ו"ס י"ט ח"ק"ה כ"ש"ו"ט"ס, ד"כ"ר"י ס"ו"ר"י"ה י"ו"כ"י"ה, ו"ה"ד"ב"ר"י"ס ס"ח"ו"ט"ס כ"נ"מ"י ג"ג"ו"ל כ"ה"ל מ"ל"ה ח"ש"ו"ר"י"ה, א"כ"ל מ"ד"ח"י"ן כ"ד"מ"ל"י ח"ו ש"ח"ש"ו"ר"ה מ"י"ט"ו"ט"ה כ"מ"ו"י"ו א"ף כ"י"כ"ה ד"ר"ו"כ"ה כ"ש"ו"ר"ה, ח"ו א"י"ל ה"ב"ק"ן י"ח"ר ג"ס מ"ק"ו"מ"ח א"ח"ח"ו"ט"ה ו"ל"מ"ד ס"ח"ו"ט"ס מ"ן מ"ש"ו"ר"ה. ו"ז"מ"י"ט"ו ש"ר"כ"ה כ"מ"כ"ש"ל"ה ו"ה"ק"ל"ו"ט"ה ר"ח"י"ל. ובח"ח"ו"ר ו"י"ר"ח"ה מ"ח"מ"ו"ט"ה כ"ד"ו"ט"ה ח"ח"ח"ו"כ"ה, לא ע"ד"י"ו מ"פ"ו"ר"י"ה, ו"כ"ש"ו"ר"י"ה א"י"ן כ"ח"ש"ו"ר"י"ס מ"י"ט"ו"ט"ה כ"מ"ו"י"ו א"ל"ה ר"ו"ב כ"מ"ל"י ו"א"י"ן ל"ו"ן ל"מ"ו"ר ע"ל ח"ח"ה כ"ש"ו"ר"ה א"ף ל"ע"ה כ"ר"א"ב"ד ז"ל.

ח

ו"ד"פ"נ"י"י כ"י"ט"ו"ט"ס ד"ף ח"ק"ה ע"ל ח"ק"ה כ"ש"ו"ר"ה מ"י"כ"ה כ"י"ל"ח"ה מ"כ"ט"ן א"ח"ה ל"ש"ו"ט"ס לא כ"י"ה ל"כ ח"ק"ה כ"ש"ו"ר"ה, ו"ה"כ"ן ד"ע"י"כ מ"ש"ו"ט"ס כ"ל"א"ז"ל"ל"ן ח"ש"ר ר"ח"ה ד"ר"ו"ב י"ש"ר"ח"ל, כ"ו"ט"ה

דכ"ט דחיק ומקיס אנפשי לאוקמה קרא בגוונא חזא כגון שהי' אביו ואמו חנושין בניה האסורים, איכא לאוקמי גם בגוונא שמכירין את כלם שכוחקא בנדקתא מזד מעשי' באופן שלא נלמדך לסמוך על הרוח, וכו' מדוקדק קלח בלשון, שכל הפוסקים קראו לחוקא חוקת פשרות, וכן שני החוסי' וקראו חוקת נדקת, ולפי ה"ל מוכן הוא מכיון שהוא יותר מסתם חוקת פשרות יפן שמכירין בנדקתה, וקלח יש ליישב בזה קושיית המבשר"א ישי"ש ודו"ק.

עו"כ בגוונא החוסי' דמאי לאוקמי משום דאוליגין בחר חוקת, דלף דהו' כיו' ג"כ מחמת רוב, מ"מ כיון דנתוסף עוד רוב דחוקת פשרות שלא זינחה, על הרוח דלף שזינחה רוב בעילות אחר כבעל, וכו' חרי רוני, ולמיטעא דמיטעא לא חייב אף ר"מ דחייב למיטעא, וא"כ אין ראי' דאוליגין בחר רובא שאינו אלא רוב אחד ואין שם מיטעא דמיטעא, ואפשר ליישב גם בזה קושיית המבשר"א דרך הפלפול אלא שאין הזמן גרמא להאריך כע"ז בפלפול.

1

והעיקר מה שגראה לעני' להלכה בחוקא זו, על דרך מה שכח בתיב' סימן כ"ט לחלק בספק עריפות דאמריין (תולין דף ע' פ"א) משעבד בותרה, ובספק דרוסה או יש לה קצת נושא, נדבד הוא חוקת פשרות מחמת עזמה דודאי בעשע שגולדה לא רובא דרוסה ולא ה"י לה קצת, וכו' חוקת הגוף משעבד בותרה, משא"כ בשאר עריפות כמו מים בראש או ספק נקובת שאפשר שגולדה כך ואין לה חוקת הגוף, פ"כ שהוא חוקת מחמת הרוח דרוב בהמות כשירות ישי"ש באורך, וכמו"כ בנידון דידן, דאיכא דלנו דנין אס נעשה משעבד בותרה ר"ל, ופי' בודאי יש לה חוקת מחולדה דבשעבד שגולדה בודאי לא זינחה לדנין כמו שכח הנובי", שפיר כחבו החוספות דאיכא לחוקתא בחוקת פשרות, שלגלג הכשע דילמא לאו אביו הוא זיל שנעשה משעבד בותרה ר"ל וע"י יש לה חוקת מחולדה, משא"כ איכא שאנו דנין אס לסמוך לחוקת פשרות ליקח ממנו דבר מאכל, כפרט איכא דאיכא חימוד ממון ופורה, שאין בסמיכתא אלא שממנת ירחא חטא ויראלא שמים לא יכשיל את חבירו, בחוקת פשרות כזו קשב טובא קושיית הפני' שאין לנו חוקת אף מחולדה אס איכא צו ירחא שמים, והכחשו (בראשית ח, כ"א) זוהו כי יר לא האדם רע משגורו, ודרשו חכמינו ז"ל (ירושלמי ברכות פ"ק ג' הלכה ה') משגורו ללאה ממשי אמו, ובגמרא יומא דף פ"א מבואר

בחוקת פשרות וכל דפריש מרובא פריש וכו' חוקת מחמת רוב ישי"ש, והנובי' מהדו"ק אהיי' סימן ס"ט כחז לענין זוח שיש שני עממים לחוקת פשרות, חזא בחוקת מחולדה שהרי לא גולדה זוכה, גם בחוקת מחמת רובא שרוב גוים פשרות ואוליגין בחר רובא דאשה זו מרוב גוים ולא זינחה, כן אמר שמחמיה לכאורה על הפני' שכח שאין שום טעם לחוקת פשרות אלא מחמת רוב, ממ"ש החוספות במסכת תולין דף י"א פ"כ ד"כ כגון שהיו וכו', ועוד הוה מצי למדק דלמא משום דאוליגין בחר חוקת דהטעם האם בחוקת נדקת, ולדברי הפני' אין זה דחי' דלף אס הוא מחמת חוקת פשרות עדיין מוכרח דאוליגין בחר רוב כיון דאין בחוקת אלא מחמת רובא, ושבו מלאה תורה כללי חוקת כלל ח' פרט א' שעמד בקושיא זו ולא חירך מאומה.

דלפ"ע ד' אחר ההבחינות לא קשב מידי וזכמה טעמים, חזא שהרי הפני' לא אמר זה אלא נסתם ישראל אבל לא בני שמכירין אותו משולם לירא וחדר והוחזק מזד מעשו', שהרי גם הרמב"ם ז"ל שבובר שאין בוטכין בלקיחא מאכלים על חוקת פשרות, לא אמר זה אלא נסתם ישראל אבל לא בני שמכירין אותו נ"עבד שנתחוק מזד מעשו' באופן דליכא למיחוש לפירוני קנטרים, כמבואר כ"ז ברמב"ם ושו"ע ובפרט באין כ"ט שאף בדיני ממונות שלריך שני עדים כשרים מושי"א, מבואר בכחונות דף פ"ב שאמר דבה ר' חסדא קיס ליה בגויה, וזמנין כסיד רב פפא לפני רבא אשגרא דפרישא הוא אמר ליה איכא אינש אחרינא ביהדי דמר אמר ליה לא, אמר ליה אפי"ג דאיכא מר עד אחד לאו כלום הוא, אמר ליה ר"א בר ממאן ולא יכא רב פפא כנה ר' חסדא, בה רב חסדא קיס לי בגויה ומר לא קיס לי בגווי' ישי"ש, כרי דמי שחזקת אללם ביתביב בבובב השבו לזה חוקת מבורתא יותר מכל חוקת פשרות דלמלא אפילו נגד רב פפא, זה ודאי אין חוקת מחמת רוב שאין דנין כן בכלל ישראל כי אס בלוחו ביחיד דנין לי' בגווי', אף הרמב"ם (הל' סנהדרין פ"ב ד"ב) והרא"ש (בבבובב ט"ז) כתבו והובא בטוה"מ סימן נו"ו ששכשו אין לסמוך אפסבחינו דהבדילא ליה לי' לדנין למימר קיס לי בגווי' דלא בריר לן קיס לי בגווי' הכי הוא ישי"ש, ונראה שזה רק בדיני ממונות שבקפוייה בחוביק' אשני עדים יוקא, ולריך שוכי' ויעבד ברוז"ה כ"כ כמו שני עדים, משא"כ באיסורין במה"מ פ"א נאמן באיסורין, וכל לסמוך מ"ז שהוחזק אללנו מזד מעשו' בדיניה בבובב כמבואר בפוסקים ואין להאריך, ואין ככלל חוקת פשרות דלמלא אף לדנין ומכשי"כ בנינו קש"ם כמבואר לעיל, וא"כ שפיר כחבו החוספות דכיון

ואף בשפדיון נבטן אמו קרע עלי' זורו רשעים מרחם, ואדרכה ליראה שמים ויראה חטא לירך להחמק כרבה כמטי' ואין לנו ע"ז שום חזקה בנפג מעולם, ואף בדשעה שגור לא חטא עדין במשפח, מי' מב' שלא עשה עבירה בשלא כ"י סיפוק בידו לעשות כזה לא כחוק שאינו נחמד כשיבוא לידו ויכ"י גם חימוד ממנו לעבור בעבירה, ואנו זיין רק אם הוא השוד לאחור דבר כי חסור ליקח מהחשוד, וי"ז אין לנו שום חזקה ח"י, ודברי השטרי חורה כזה אינם מונעים כלל והרמב"ם ז"ל שכתב בפ"ג מהלכות גירושין (כ"ל כ"י) דישראל רוצה לעשות כל המצוה והבחרתה מכל העבירות, מי' כחן הוא ז"ל בכלכות מי' שאין לסמוך לחזקה כשרות דחסם ישראל דמי' בכלכות גירושין הוא בהסיר המונע מניעה כהיכיר, אבל בעוד שילור שולט מנאור בגמרא חמיד דף ל"ב ששנוא נח, פירשי' ז"ל אחת הרוים כלל יום שהשטן מננה ומטעה בני אדם וישי' וזו היא בגמרא סוכה דף י"ב שהיב"ד מניח אובי' ומחגיגה בשואלי'ם של ישראל, ומוברחים דברי הפני' שאין זה חזקה אלא מחמת רוב דרוג בני' כשרים.

ובשנת דף ק"ב שפסקו אנשי אמונה במי'ם, ונדי' כ"י לאמנים שלא היו מחללין על שקר כפירוש רש"י ז"ל שם, והנך רואה שלא בזמן הש"ס ובזמן כניה שבי' להם ולאמנה הרבה בדי' מי' שדבר כפירוש רש"י לא כ"י ולאמנים, ומ' נאמר ומה נדבר עכשיו שפסקו כלאמנה גם בדי', ובסוכ' מחללין על שקר אף שנינים אין להם ושמה לא חורה ולא יראה, וק"ל וחומר בדבר כפירוש רש"י שאין להחמין, ואנו רואים כחוס כפירוש רש"י שחיל מחוקק בדבר יום משגיחים על הכשר מחמת הכנייה עד לאחר הכנייה, ואפ"י עשין הקנינים כל ע"דק' והרבה פעמים נבחר מה שרונים הקנינים לעשות כשחר בל"ז אופן שלא ירגישו המשגיחים להכשיל הכריות עבור כולל מועת, וכמה פעמים רואים אף בקנינים שמתקנינים בדברי החורה והיראה כלל פעמים פ"ב פ"ג, ובענין מכירה הכשר שהוא נוגע למי'ם של הוא נחמד, וק"י בקנינים והיקים גם בשאר עניני דתו"ת, וכל ימן שום משגיחים מרגישים במשגיחם, ובקנינותם שאין השגחה כראוי אינם יודעין זה ימן שהקנינים עושים מה שלכם חפץ ומחיללים נ"י' רח"ל ואל חלי ולא מרגיש שום אדם מחמת חסרון הכשורה.

וא"כ הא חינוך צומם שבי' נאמח בן, ופי' י"מ פירש כי תכוח שצוממו כ"י רוב ישראל כשרים זולת כחטאם נעורים שנסלים כרבה ר"ל וישי'ם, ורוב המדינות אשר עכשיו כבר נשכח שם לגמרי דה ישראל היו אז מלאים חורה ויראה כנודע שנמאח השנים האחרונות כחמלה בירוב הגדולה ר"ל עד שפסיו בימינו חלו כשכיר אף במקומות מועטים מלוד שיש שם עדין כרבה עסקי חורה ויראה, מי'ם וס' שם פ"י, רוב אופן שחפסי בקלות ומכשלות וברב' אבות זיקין, בן ודומי'ם כמ' המרזים רח"ל ואינה נפשי טובה, והאין אפשר לומר עכשיו חזקה מחמת רובה כשרות, אדרבה אם נלך אחר הרוב לומר כל דפרי' מרוב' פרי' איכ' חזקה לכי'ן, ונעלה חזקה כשרות לברי'.

והנה כחן במחננו ע"ז שברג המרד לאחר חיל וכל לאסור דבר המותר, ואין זה נ"מ ס' כי לא אסר כזה דבר המותר אלא דבר האסור בלא"ה מוד הדין, ובחשי' ארי' דני עילאה (חיו"ד סימן א') שהוא מכסוכים שא"ל לאסור דבר המותר לגמרי בלא הסכמה הלבור, מי'ם כחן שאין זה אלא בדבר המותר לכל הדיעות, אבל היכ' דיש פוסקים מחמירים אף דליה בלכח' כוונת' יוכל הכנס לאסור כדעה אופן הפוסקים, וק"י בני' שכבר ביארתי שכן הוא משיק דבפוסקים שאין לסמוך כלל ככ"י' על חזקה כשרות, ומכשי' בהקל' כזה שחיתרש חזקה כשרות מהטעמים החכרים למעלה, ואסור ליקח כשר בלי השגחה מחמלה ועד סוף בלאופן שלא יכ"י נאפשרות להקנינים לעשות שום רמי' ח"י להכשיל.

ודו"ן ממה שחכר משיק' הדין כבר העיד עלינו החנו"ש שהכחשי שיש ע"ז חרם הקדמונים שלא ליקח שום דבר מחלל משום אדם זולת אס' יס' לו הכשר מהמורה הוראה שחזק' ודרש על המחל' הוא אס' נעשה ככשרות, וא"כ היכ' שברג המרד לאחר שומד זולת שאי אפשר להעיד על כשרות המחל' ההוא אם לא כהשגחה כראוי, כ"כ כל הקונה מה הוא

שאלות ותשובות יו"ד סימן ד' דברי יואל

מכרו מקודם בהגלות אסורות כראוי ונכסלו רחל וכל בהמיות נבטמיו מבימים בראוי אלז הכירה כנשר מחסוב ועד סוף אשר חלקו חובב ומחבב אה כרבים.

והשי"ת ירחם ועט אה לנב עמו בני ישראל לחורב ויראב וינילו מכל סתקן נישן, וחבב לראות במחבב נבוכנזן של כל ישראל ומחמטן אים. וכמו ידיו דושתיב נחבי

קובב מקה רע למשז אה כחמס כקדשוים שכתו כולאשונים זל שמש כוח אחויה רמיה יען שולט על כל רמיה אנרוי של כחוס רל, הל אשר נשם ישראל יטוב בחך לא יחוש לנפשו מחסורים חמרים נחבב של נביעה ושריפות הרס קדמוים, ומי נתן להשכס יעקב וישראל לנחיים כלא כחמאים כאלב ננפשמ, וכנר כחב מתן כקדוש זל נבנדי חיים (חיל יו"ד סימן ז') שאלו כמדינות שילאו מן כדה נגמרי רחיל כי מיי שאל

אלה הם דברות קדשו של כ"ק הגה"ק זי"ע ועליהם אין להוסיף! [צא ולמד עד היכן העיזו לשלוח יד בבבת עינינו הגה"ק קוה"ק זי"ע]

בסיום הקונטרס ראינו לכפול עוד הפעם ולסיים מעין הפתיחה, שכל הדוגמאות הללו הן ממש רק כטיפה מן הים, ובלי סדר ק"ל וחומ"ר, רק בדרך אין מוקדם ומאוחר.

אמונם ממילא אין נפק"מ גדול, כי מהמעט הזה כל משכיל יבין לאישורו את האמת מהמציאות המר. שכל כתיבותיהם בקו' פרי תמרים הלז, בנוי על יסוד של זיופים ושקריום וישים סכין בלועו אם בעל נפש הוא, ולא יסמוך על ניקור כזה אשר בעליה בעצמם מודים באופן גלוי על אי כשרותה, ועלובה העיסה שנחתומה מעיד עליה.

ומעתה ליהוי גלוי וידוע שכל קונטרס "תורת הניקור" אשר נדפס בקונטרס "פרי תמרים" קו' י"א, דבריהם בטלים ומבוטלים לא שרירין ולא קיימין, ואין לסמוך עליהם כלל.

והשי"ת יזכנו לשוב בתשובה שלימה, ולתקן את כל אשר פגמנו, ונזכה לקדש שמו יתברך ברבים, ונזכה לראות במהרה בישועות הניבאות, ויראנו קץ הפלאות, ובהתרוממות קרן התורה והיראה, ובהתגלות כבוד שמים עלינו במהרה בימינו אמן.

תם ולא נשלם
שבח לקל בורא עולם

*

המשך יבוא בעזה"ת

עלבונה של תורה

חוטים טאפורים מטוס חלב מדינת אנל הקרום הזה עב
 ולכן לאומדיגא אסור תלא חומרא בעלמא פהחמירו
 מטוס חלב אטו טאר קרותין ודברי בינה שכח. נוכנין
 פהס חמר לא נלא נדקדוק מדברי לקוחים מדברי רש"י
 ודברי רש"י כחוב נוהגין ב חמר ומנחמי נחשו' כ"י
 למחר'ר אביגזור ציודאל ז"ל ומחר'ר נרוך ו' נרוך
 פברו קורתינ חגר על חנהג קנדיא פטהגין חמר נקרום
 ג"כ מזה נהגו לאכו' חף הקרום אין מנהגם מנהג
 צ"ו נרוך ו' נרוך נחשו' כ"י

והיוצא לנו מהנוסח האמיתי:

- (א) אם באנו לדקדק לשון הטור נראה שנוהגין היתר בבי' מדכתב נוהגין בהם היתר, [ולא כרש"י שכתב רק "בו"].
- (ב) אבל מדברי הבי' מוכח [לא מדיוק רק ממשמעות דבריו בפירוש] דאפילו להנוהגין היתר בחלב, נוהגין איסור בקרום.
- (ג) ולפי"ז צ"ל לתרץ ההוכחה להיפך מהסוגיא –
- (ד) [ועכצ"ל ההכרעה] שדברי הטור לא באו בדקדוק, שהרי דבריו לקוחים מדברי רש"י, וברש"י כתוב בו (לשון יחיד) [ויותר טוב לומר שד' הטור הם שלא בדקדוק וד' רש"י הם בדקדוק, ששם המקור, וכמשמעות ההלכה מלשון הבי'], מלומר להיפך].

דו"ק ותראה שבנוסח האמיתי נסתר כל בנינו שבנה על יסוד הפוך!

ב

*

ובדרך אגב: מה שדחה הכתבן דברי הכנה"ג, בקושיתו דלכאורה הבי' קאי על קרום העליון ולא על קרום העב הקטן, נבקש מאת הקורא, אדרבה יעיין נא בלשון הבי' המועתק להלן (בדוגמא זו אות ג') ויראה ויווכח אם יש במציאות אפילו הו"א כזה לומר שהבי' קאי על הקרום העליון, אכן הנייר סובל הכל!.

*

ומסקנת הכותב להלכה מובן מאיליו:

"אבל נראה פשוט דכ"ז אינו רק וכו' [דברי הכנה"ג ושאר

הפוסקים המובאים בדברי הזכנה"ג, הפשוטים והברורים, דוחה הכותב בדברי הבל וליצנות] וא"כ מנהגינו בנוי על אדני פ"ז ואין שום מקום לחוש לזה [ומכ"ז לא ידעו הפוסקים].

ג

המשך להנ"ל

*

עצה אחרת: כנגד הכנה"ג

*

ע"י סילוף בכוונת הבית יוסף

*

בפרי תמרים עמוד קכ"א, בא כתבן אחר, וחשב עצה כדת מה לעשות עם הכנה"ג, שהביא את דברי מרן הב"י שמוכח בדבריו בפירוש שאפילו המתירים את החלב שתחת קרום העב, אעפ"כ את הקרום מסירים, וחיפש וראה את המציאה ונפל עליה, שהרי הב"י הזה הובא בד"מ הארוך בקיצור, וכיון שהוא בקיצור כבר בניקל לפרש פירושים בתוך דבריו ולסלף ולהפך את הכוונה מהיפוך להיפוך.

וז"ל בעמוד קכ"א: [על דברי הכנה"ג הנ"ל].

קכא

פרי תמרים

(ד) ולפע"ד דבריו מרפסין איגרא דאיך הביא ראי' ממ"ש הב"י והוא בשם האגור מאותן מקומות שנהגו היתר כשור כהחלב ולא בקרום. שהרי בפירוש כתוב באגור והובא בד"מ הארוך דיש נוהגין ליטול משם הקרום העב ומניחין לחלב אשר תחתיו, ולא מצאו ידיהם ורגליהם עכ"ל. הרי דכ' דזה דבר שא"א לומר כן שהקרום יהא אסור והחלב מותר, ומבואר להדיא דלהמתירין גם הקרום מותר. עכ"ל.

תמצית דבריו:

(א) דברי הכנה"ג מרפסין איגרא דאיך הביא ראי' ממ"ש הב"י והוא בשם האגור וכו'.

(ב) שהרי בפירוש כתוב באגור והובא בד"מ הארוך [כנראה כאילו הי' ענין חדש מה שלא הובא בב"י, ושם מפורש להיפוך]

עלבונה של תורה

ג) [שב' ענינים קרום, וחלב שתחתיו מקושר זב"ז, וע"כ כיון שזה מותר גם זה מותר].

[זהו קושיתו הגדולה על הכנה"ג, ומפני זה דבריו מרפסין איגרא].

*

ובכאן עשה את עצמו כאילו לא ידע את יוסף, שאין לשון כזה באגור כלל, וגם המועתק בדרכי משה הארוך הכל הוא רק קיצור לשון הב"י, וכמש"כ הכנה"ג שם ממש על מש"כ הב"י ובני ספרד וכו' שאין זה דברי האגור אלא דברי הב"י עיי"ש, והכוונה הוא רק מש"כ בב"י בפנים, לא ענין חדש, ועכשיו ניתי ספר ב"י ונראה אם אפשר בכלל לומר כקושיתו העצומה של הכותב, ודוק ותראה בו את ההיפוך ממש, והכותב כדי שלא ייתפס ולהשביח את מקחו הביא ממרחק לחמו, כמאמר חז"ל הרוצה לשקר ירחיק עדותו.

והרי לך לשון הב"י:

צח ב"ה יורה דעה הלכות חלב סד ב"י

והאטר כחך על חלב שמתקן שום חיסם עב
ונגן שרבו האוסרים, ובני ספרד נוהגין בו אישור ככנס אכל כשור רליווי רוב המתקנים שחסירין קרובם הלגן לכד ולין מתקין שום חלב מתקניו כלל וזלח קנת נשים כשיות שמתקנות כם החלב שמתקן הקרום יהיו וייר כון כי אוסר שאין מתקין חלב שמתקן לא תללו דוים ורגליים וכבר נשאל הראש"ל ח"ג סימן רכ"א על חלב זה אם מתקנו בו בין ככנס לשור והעב מצילם לא ששעט באיסור חלב הפרט בין שור וכבש ועו ומקרה חלה דבר הכחוש כל חלב שור וכבש ועו לא תסלנו ותכלן לחמו לאליה שהיא חוזרת עליו אסרין חורב אלא חלב השור כשור ועו וזילנו לא היה אשר כשור גם ככבש ועו לא היה נאסר עכ"ל. וזילנו מחלף שמתקין שום חלב ככנס נבאף שחכ"א אעתיקים עיניהם ולא שפב לבו פרום מיפיו כשור ונגן מתקנים חלב שמתקני ואם כן מי התירו להם כשור ונמלא שם הכשלים את הכשלים עליהם ומחליטין אוסר זכר האסור להם: עב"ל

[והרי לך בפירושו, שקושית הב"י הוא על מה שמחלקים בין שור לכבש, ולא שמקושר זב"ז שאם החלב מותר א"כ גם הקרום מותר].

ממש מהיפוך להיפוך! דוק ותשכח

(והפלא הוא רק למה לא הי' יכול הכותב הזה לסלק את דברי הכנה"ג, בגאונות אחרת שכ' כותב אחר בעמוד פ"ו, דכל מש"כ הכנה"ג הוא רק בחלק אחוריים עיי"ש ותראה פלאות, [הגם שמפורש לכל בר בי רב דחד יומא שהמחלוקת של בני אשכנז ובני ספרד הוא בחלק הפנים, וכמו שכ' הרמ"א מחלוקתם בחלק הפנים, (ועוד הרבה ראיות ואכ"מ) וע"ז קאי הכנה"ג שם]. וזה דרכם בכל כתיבותיהם שם לסלק את כל ד' הפוסקים לחלק אחוריים, וכנראה שהכותב הזה דכאן לא העיז כ"כ).

דוגמא ח

*

מתירים חלב על סמך

שני עדים הנמכחים זה את זה

*

[עד ראשון]

הכותב בפרי תמרים עמוד נ"ד כ' ו"ל:

פרי תמרים

נד

עוד יש פלוגתא מנהגים שזה ברור שבכל המקומות מסירים הקרום הרק (ויש קורים אותו קרום העב) החופה בכל הכסלים רק תחת הקרום הדק הזה נשאר כמו קרום על הריפאלע ונכהמה שמנה יש עליו שומן וע"ז צועקים מנקרים אר"י שהוא חלב איסור ומנקרי חו"ל אינם נוהגים ברובם להסיר אלא הקרום הדק מלמעלה ונתכרר גם לפני שבעדו חם אם מסירין הקרום הזה מעל החזה יורד גם הקרום הרקדק הזה יחד עם הקרום והוא קרום אחד ממש רק כשמסירין מלמטה או כשמסירין כשהוא קר (לפעמים) נשאר הכעין קרום הזה.

והנה ביום ב' וירא ניקר המנקר המפורסם הר"ד יוסף לייב ווייס נ"ו שהי' ראש המנקרים בסאטמאר בימי מרן זי"ע ועוד כמה שנים לפני הרבנים הקודמים לפני הרהגה"צ הראב"ן שליט"א, ונתכרר בבירור גמור שגם לפני רבה"ק זי"ע לא ניקרו דק הקרום הדק מלמעלה ולא יותר והעיד מה שאכתוב לקמן ששמעתי מאדמו"ר שליט"א ונתכרר שמרן זי"ע הי' מעורב בכל סדר הניקור הזה וגם זכיתי לראות ספר גבעת פנחס שהי' שייך למרן זי"ע וניכר מכל הספר שהרבה משמשו בו ידי מרן זי"ע ויסכר פי דוברי שקר בענין זה. עכ"ל.

תוכן דבריו:

- (א) נתברר בבירור גמור שגם לפני רביה"ק זי"ע לא ניקרו רק הקרום הדק מלמעלה ולא יותר [לא הקרום "הדקדק" — ה"כמו קרום" שעל הריפאלע, ולא השומן שעליו [בין ב' הקרומים] שמנקרי א"י צועקים שהוא חלב איסור]. וזה נתברר בבירור גמור עפ"י עדות רי"ל ווייס נ"ו
- (ב) יסכר פי דוברי שקר בענין זה [אולי כוונתו על עד השני דלהלן?].

ועי"ש א"ח"כ בכל דבריו שהאר"ך כאילו לברר את המנהג הזה, ושאינן חלב כלל חלק הפנים, וחוץ מהקרום העליון הכל מותר וגם הקרום הדק שעל הריפאלע והחלב ובין שני הקרומים הכל מותר, ושאינן לשנות מהמנהג שנהגו (כאילו) להתירו.

ולדוגמא, ז"ל בעמוד ט"ג.

פרי תמרים

סג

(ו) אמנם גם אם נימא שיש שם חלב הכסלים, פשוט שלשיטת רש"י הקרום הזה הוא כמו חיפוי בשר כיון שאין הקרומים אסורים רק מדרבנן שפיר הוי בתוך הכסלים ובפרט מה שרא"ח ישיש שומן בין הקרומים שקרום הדק שעל הריפאלע עם הקרום שעליו הוא כמו כיס ובתוך הכיס יש שומן ששם הוא באמצע העור ממש והו"ל הקרום חיפוי גמור כיון שהוא נמשך יחד עם הקרום הוי כמו שטמון בתוך הקרום והוי בתוך הכסלים, ואין לומר דהאי קרום דק הוא דמאי שנא וברף ח' קראו רש"י קרום עב כיון שאינו ממרטט בידיים כמ"ש לעיל, עכ"ל.

ושם בעמוד ט"ה מסיק המוסקנא הלכה למעשה, ז"ל:

פרי תמרים

סה

והיוצא מכ"ז שמד שנהגו להתיר הקרום העב וחלב שתחתיו וקרום הדק שעל הריפאלע הוא בנוי על אדני פי ואין שום צורך לשנות מהמנהג לענין.

ובקיצור: ברור מכל דבריו שהכותב הולך בכל הברור לשיטתו שנהגו להתיר גם הקרום הדק שעל הריפאלע, ואין שום צורך לשנות מהמנהג — [וכאילו שהמערערים רוצים לשנות מנהג אבותינו].

*

ועכשיו נשמע מהעד השני, מה שהעיד ר' יוסף לייב ווייס נ"י על מנהג אבותינו בזה:

[עד שני]

הכותב בפרי תמרים עמוד פ' כ' בזה"ל:

פרי תמרים

ס

ואעתיק כאן מה שרשמתי בראותי את ניקור חלק הפנים כמנהג חו"ל ע"י הרה"ח ר' יוסף לייב ווייס שליט"א שהיה ממונה על הניקור בעי"ח סאטמאר יצ"ו משנת תרפ"ג עד שנת תש"ו לפ"ק והוא ניקר את חלק הפנים של הבהמה ככוללנו כולל יטב לב דסאטמאר בעיה"ק ירושלים בנוכחות כ"ק הגה"צ הר"מ הראב"ד שליט"א ובנוכחות אברכי הכולל הי"ו וזאת אשר עשה:

(א) הוריד את הקרום שעל הראפלע, ותחת הקרום הזה יש עוד קרום דק. והוריד שניהם ביחד מעל הראפלע ומעל הקרום העב והלבן שיוצא מהראפלע ושוכב על השפאנדרע. הנידוע השפאנדרע ארוכה מהראפלע. והסכיד שאח הקרומים מורידים מטעם שחלב הקרב מונח עליהם. ונשאר שמנונית על הראפלע לאחר שהסירו הקדומים הנ"ל. ואמד שזה היו משאירים. וכן נשאר שומן בקצה הראפלע. וכן נשאר הקרום העב והלבן המונח על השפאנדרע. ואמר שרק את הקדומים הנ"ל היו מורידים מטעם הנ"ל. עכ"ל.

תוכן דבריו :

- (א) הורידו את הקרום שעל הרפאלע [הקרום העליון].
 (ב) וגם את קרום הדק שתחרונו.
 (ג) והוריד שניהם ביחד [וממילא שהזוסר גם השומן שביניהם — שעל הקרום הדק — מה שצועקים מנקרי א"י שהוא חלב איסור].

והרי לך בזה הכחשה גלויה בין שני עדים המעידים על קבלת מנקר אחד, באותה שעה ובאותו מקום!.

*

ובא הכתוב השלישי והכריע ביניהם!

בהמתוך גב"ע שנדפס בפרי תמרים עמוד מ"ד, והוא תמצית מהגב"ע שנגבה במעמד רבים עשו שם כעין פשרה בין שני העדים הנ"ל, והיינו שלמעשה מורים שהצדק עם עד השני, אלא שאעפ"כ שלא להדגיש את השומן שבין ב' הקרומים, "שצועקים מנקרי א"י שהוא חלב איסור, ומנקרי חו"ל אינם נוהגים ברובם להסירו" [כלשון עד א']. ע"כ כתבו בלשון זה: (כדלהלן).

פרי תמרים

מד

(ב) השומן שתחת הרויטפלייש (ראפאלע) והשומן שעל הרויטפלייש (ראפאלע) לא היו מסירין רק ב' הקרומין העב והדק שתחתיו. וכך אמרו בפנינו המנקרים ר' ארי' גרינוואלד ור' יהושע גולדברג וכן הפעסטער מנקר ר' געצל פינקלשטיין, —

והרי שהעתיקו להחלט שהיו מסירין ב' הקרומין העב והדק שתחתיו, [וממילא גם החלב שביניהם — ומהשומן שתחת הרויטפלייש, לא דברו המערערים].

*

והמציאות המר למעשה — נגד מנהג אבותינו.

הכותב בפרי תמרים עמוד ל"ג בההקדמה לפני כל הברורים, מעיד שאכן יש נוהגים באמערקא שמניחים הקרום הזה לכתחילה ואין מסירים רק הקרום העב העליון:

לג

פרי תמרים

וז"ל:

(ד) קרום הדק שהוא קרמי דכפלי- כמה מנקרים מניחים זה לכתחלה ואין מסירין רק הקרום העב העליון, כמבואר בטהרת אהרן וכבית יצחק ובשאר ספרי ניקוד. וע' בהבירורים להלן.

התבונן נא אחי יקירי! איך שחוץ ממה שנוהגים כן באמעריקא, לא מצאו כלל מי שיקל בזה, ומתירים באן נגד קבלת אבותינו ורבותינו הקדושים די בכל אתר ואתר!

ומי הוא המשנה שידו על התחתונה, המערערים או הכותבים הללו?!

[ובדרך אגב, מש"כ כמבואר בטהרת אהרן ובבית יצחק וכו' להד"ס דוק ותשכח!]

ושקרים כאלו יש לרוב בכל דבריהם, והצגנו רק א' לדוגמא.

דוגמא ט

*

זיוף וסילוף בהבנת לשונות ספ"ג

*

עירוב פרשיות

*

ז"ל הכותב בפרי תמרים עמוד פ"ד:

פרי תמרים

פד

ד) כרם יש לעיין מה דין הכשר שלמטה מהצלעות האם יש לזה דין כסלים או דין דפנות. הנה בשלחן גבוה סי' ס"ד ס"ק ט"ו כתב: שכצרי הבהמה מזה ומזה יש שם מקום פנוי מצלעות שאין שם אלא עור וכשר. והיא מסוף החזה עד עיקרי הירכים הוא נקרא כסלים. מקום הכסלים לאורך מתחיל מהכוקא דאטמא ונמשך והולך עד החזה. ורחבו נמשך על כל הבטן עד השש צלעות קטנות (שנקרא אצלינו חוליות המתניים) מימין ומשמאל הבהמה וכו' מוכא גם כדרכ"ח ס"ק ל"ה הרי מפורש כדבריו רהבשר שחחת הצלעות עד החזה נקרא כסלים וכנראה שעפ"י זה מיוסר המנהג של הספרדים שמנקרים היטב המקום הזה. אבל דאית' בספר תורת הנקוד השלם (מאת הרכ שמחה מאלין מורה הוראה כביאליסטוק. נרפס שנת תרפ"ו לפ"ק) דף ו' כותב שם ז"ל, הכסלים, נכנים משלש גודי כשר שטחים ומונחים כמו לוחות או עלינו זה על זה ובשביל זה נקראו בחז"ל כפלי. ר"ל כפולים. סוככים כל שטחי הכרם ונאחזים בראשי הצלעות הרכות. למטה נכח הירכים יגיעו "ע"ר הטבור לעומת צלע י"ב ומשם יפרדו לשני ראשים בזרועות איש

וכל חוד וחוד מגיע עד פרק שבירך. והולכים ע"י הירכים למעלה נגד העצה. ויצמדו בעוקצי חמש הצלעות הקטנות" עכ"ל, הרי מפורש בדבריו דהכסלים מסתיימים אצל הטבור. . . .

ולפי הנראה כך היתה קבלת המנקרים באשכנו ממילא יוצא שודאי אין לאסור השומן שם רק הקרום אוסרים מטעם שנבאר לקמן.

(ה) ברם מסתער עלינו תיובתא חזקה, מדברי הרמ"א שהבאנו בחחילת דברינו עכ"ל

תוכן דבריו:

(א) עושה מחלוקת בין ה"שלחן גבוה" (המובא גם בדרכ"ת) ובין ספר "תורת ניקור השלם".

(ב) המנהג של הספרדים מיוסד על פי השלחן גבוה — ומנהג אשכנז עפ"י תו"ו: ניקור השלם, [הערה! השלחן גבוה בעצמו מפרש את מנהג אשכנז — וספרד, ובכלל כל דבריו שם הבל, ומטרתנו פה הוא רק להראות במה שזויף במפורש!].

(ג) מפרש בשיטת התו"ו השלם, דאין כסלים בחלק הפנים שלפני הטבור, שהרי מפורש בדבריו דהכסלים מסתיימים אצל הטבור [וכפי שהעתיק באמת מלשונו!].

(ד) וממילא יוצא שבחלק הפנים ודאי אין לאסור השומן שם רק הקרום אוסרים [וכ"ה כאילו שיטת רונה"ש].

(ה) ברם מסתער עלינו תיובתא חזקה מדברי הרמ"א וכו' [הרגיש בעצמו שכל דבריו נגד הרמ"א ונגד כל הראשונים ואחרונים — וכל לפולו שם אח"כ הם בדברים שמוסיפים הבל דוק ותשכח ואין זה מענייננו].

*

ואמנם זיוף וערמה גדולה טמן הכותב כאן. ונגלה להקוראים את הסוד!

ידוע שיש כסלים בחלק אחוריים, וגם יש כסלים בחלק הפנים, והכותב הזה חשב שלא ירגישו בערמימותו והעתיק מספר תונה"ש את הלשון במקום שמדבר מהחלק האחוריים, ודוק בלשונו ג' גזרי בשר, עד פרק שבירך, והולכים ע"י הירכים למעלה נגד העצה, וכו' וזה אמת, שחלק הכסלים בזולק אחוריים מסתיימים אצל הטבור, מצד זה של אחוריים, והשמיט הכותב כל מה שמפורש שם בתורת ניקור השלם מדין הכסלים שבחלק הפנים, [ועיין שם גם באה"ד בע"ב מספר 5 שכ' בזה"ל התחלקות הבהמה: הבהמה מתחלקת

עלבונה של תורה

לחלק הפנים ולחלק אחוריים באופן זה: וכו' ומה ששייך אל צד הבטן — הכסלים — הגבול עד הטבור ולא עד בכלל, והנה עכשיו מחתכים להלאה מן הטבור וכן מצד הגב לחלק פנים וצריך הבשר ההוא ניקור כדין אחוריים וכו' עכ"ל].

ונעתיק מה שהשמיט הכותב, ונראה אם לא שקר ענה בשיטת התורת ניקור השלם,

וז"ל שם במשפט הניקור, חלק הפנים:

תורת הניקור השלם

משפט הניקור, חלק הפנים

ב. הבתה, החזה והכסלים

9. ה ע ס ל י :: מקלפים את הקרום מעל הכסלים וגם החלב שתחתיו עד מקום הגיד (ציון 2) אבל הקרום מסירים לגמרי עד (ציון 3). מוציאים ג' גידים מחשש צלעות האחרונות, חוטי דכפלי (4) ומסירים את הסחוסים שמשאירים מן צלע הי"ג, (5) אורך הכסלים עד הטבור.

הרי מפורש בזיבריו דהכסלים [גם מצד זה לצד הפנים] מסתיימים אצל הטבור

ב

המשך להנ"ל

*

והנה הרגיש הכותב שלא ייתפס בדבריו, וכותב שם להלן בעמוד צ"א [כשרוצה לברר שהרפאלע בחלק הפנים לא נקראו כסלים רק דפנות וממילא השומן שעליו מותר] וז"ל:

פרי תמרים

צא

אבל יותר מפורש

מצאתי בספר תורת הניקור השלם (לר' שמחה מאלין מו"צ בכיאליסטוק) ע"ש כדף ט"ז שעושה ציור מחלק הפנים וכותב וז"ל מקלפים את הקרום מעל הכסלים (אע"פ שכחתי בשמו באות ד' שאין נקרא כסלים רק עד הטבור נראה שהכוונה לענין שאין לו דין כסלים אבל בלשון בני אדם קורים לזה כסלים) וגם החלב שתחתיו עד מקום הגיד אבל הקרום מסירים כולו ע"ש. עכ"ל

[הראי' הנפלאה שלו יגואר אח"כ — בדיבור שאח"ז]

והרי שהרגיש שהתונה"ש קורא כסלים גם בחלק הפנים, ותני' שהכוונה שבלשון בני אדם קוויים לזה כסלים אבל אין לו דין כסלים, ותני' זה שייך רק לפי זיופו שגם בכאן זייף והשמיט תיבת הכסלים: שבתחלת הדיבור שמפרש את מקום הכסלים שבחלק הפנים, [וגם תיבות שבסוף הדיבור "אורך הכסלים עד הטבור" השמיט — ויכול להיות שלא הי' להכותב הזה המהדרות ששם תוקן הלשון ע"י המחבר, עכ"פ הד"ה הכסלים: כתוב גם במהדר"ק שנת תרפ"ו והשמיטו בכוונה].

ג

*

עירוב פרשיות

המשך להנ"ל

*

וממשיך שם בעמוד צ"א בזה"ל:

פרי תמרים

צא

ושוב כתב שם כדף י"ח

באידיש וז"ל. די פלאנקן (פאפאווינע) ווערט אַראָפגענומען די בלאם (קרום) און די חלב אונטן ביז צום גיד און דער קרום ווערט נאָך אַראָפגענומען ביז... אָבער די פעטס איז כשר עכ"ל. הרי דמפורש דהשומן שאחרי הגיד כשר ורק הקרום מורידים. ונראה שחששו לשיטת החולקים על רש"י דקרום עב לא חשוב חיפוי משא"כ על הראפאלע שרי וכנ"ל. יהיה איך שיהיה עכ"פ מפורש שהיו מניחים השומן על הראפאלע תחת הקרום וז"כ בספר רב טבחיא דף כ"ב ס"ק ט"ו ע"ש שרק מהגיד אדום ולמטה גררו את כל השומן ע"ש. וכליטא כנראה חששו לשיטת החולקים על רש"י אבל אצלינו אפילו המחמירין להסיר הקרום היוצא מהראפאלע אבל השומן שחתתו התירו וכמ"ש הרמ"א. עכ"ל

תוכן דבריו:

מעתיק לשון תונה"ש, וכותב "הרי דמפורש דהשומן שאחרי הגיד כשר ורק הקרום מורידו... יהי' איך שיהי' עכ"פ מפורש שהיו מניחים השומן על הראפאלע תחת הקרום".

*

וגם כאן נגלה לך קורא יקר את הסוד והערמימיות שבדבריו, התונה"ש לא מדבר מהשומן שעל הרפאלע רק מהשומן שתחת הרפאלע ומכוסה בבשר הרפאלע, והוא המשך אחד עם החלב שלמטה מן הגיד, אלא שמהגיד ולמעלה מכסהו בשר הרפאלע, והוא פשוט שם לכל בר בי רב דחד יומא היודע ומכיר קצת את אברי הבהמה. והכותב חשד כאן את הציבור שממילא לא יבינו ולא יתעמקו בדבריו ויכול לכתוב מה שרוצה, והא לך לשון תונה"ש: (כפי שנדפס ע"י המחבר במהדו"ת) [ואיני קורא לזה זיוף — שיכול להיות שהכותב לא ראה את המהדו"ת, אבל טעות ועירוב פרשיות יש כאן].

תורת הנקור השלם

2. דער פראטן, ברוסט און פלאנקן.

9. די פלאנקן (פאָפּאָווינע) ווערט אַראָפּגענומען די בלאַם, (קרום) און דער חלב אונטן ביז צום גיד, (ציפער 2) און דער קרום ווערט גאָך אַראָפּגע-נומען ביז ציפער 3, פון וואָנען מ'הויבט אָן צו סרייבערן, "אַבער די פעטס אונטען ביז ציפער 2 איז נשר. ביי די לעצטע 3 ריפּן איינציגע אָדערן ארויסציען, (צייכענ. 5, 4) אינמיטן די פלאַנקען, די ביינדלאַך אויסשניידן, (ציפער 5--ענדע פלאַנקען).

והרי שמפורש בדבריו "אבער די פעט"ס אונטע"ן ביז ציפער 2 איז כשר" וכן לפני זה כשמדבר מחלב שלפני הגיד פי' כן און דער חלב אונטע"ן ביז צום גיד, והרי שלך לפניך איך שהכותב עירב את הפרשיות, ומבלבל את הקוראים בדמיונות שוא.

ד

המשך להג"ל

*

ובעצם ההלכה מסיק הכותב בשם התונה"ש וכן בשם ספר "רב טבחויא" שמפורש בדבריהם שהתירו את החלב שעל הרפאלע, [וכאמור אין אנו מפלפלים כאן בהלכה, רק ברצוננו להראות בעליל איך שמפורש בדבריהם לאיסור, ורק הכותב בדה שקר על שם, עפ"י זיופיו וסילופיו].

והא לך לשון ספר תורת ניקור השלם (דף י"ג ע"ב):

תורת הניקור השלם

(* באור הלכה בדין חיפוי הקרום.

ביו"ד סימן ס"ד — ו' כתב הרמ"א: כל אלו החלבים אין לחוש להם אלא באחורים של בהמה אבל בחלק הפנים אין בהם בחלבים אלו, רק קצת מן הקרום שעל חלב הכסלים הנשאר בראש הדסנית — וצריך להסיר אותו קרום משם. ויש נוהגים להפריד גם כן הבשר הנדבק זה על גבי זה ולגרור החלב שביניהם, ויש מתירים, משום דחשיב חיפוי בשר, וכן המנהג באשכנז.

וכתב בספר זבח שמואל בזה"ל ומקלף בידו אותו קרום שעל הכסל והוא הקרום העב וחלבו האסור משום חלב — ותחת אותו קרום יש עוד קרום דק ואסור גם כן משום חלב, ותחת שני הקרומים יש חלב ובוה איתא פלוגתא ורש"י הוא מן המתירין. לפי שמכוסה עם שני קרומים, אבל החלב הנבלע בין הקרומים אסור לכולי עלמא, כיון שאינו מכוסה אלא בקרום אחד וכן אנו נוהגים. (ראה להלן במשפט הניקור, חלק הפנים § 9).

ודוק בסוף לשונו, שציין על הנהוג כן למעשה "ראה להלן במשפט הניקור חלק הפנים מספר 9) "והוא אותו הסעיף שהעתיק הכותב (לעיל) לראי' לדבריו שהתונה"ש מתיר [מה שאוסר כאן בפירושו], ותו לא מידי!.

ה

המשך להנ"ל

*

וכמקרה הזה קרה לו גם בלשון הרב טבחייא, שהביא שמפורש בדבריו להיתר [מה שבאמת להד"מ].

עלבונה של תורה

והרי לך לשון "רב טבחיוא" בעצמו: (בסוף הספר בהשמטה לשמות האברים).

רב טבחיוא

קרומ רק לבן המתפשט על כולו. והוא אסור משום הלב לב"ע, ותחת איתו קרום רק יש חלב נקלף וגם זה אסור לב"ע, ותחת איתו חלב יש עוד קרום עב לבן ואינו מתפשט בכל הכסלים אלא בקצה מקומות ותחת איתו קרום עב יש שם הלב והוא החלב שנהלקו בו בני אשכנז עם בני שאר ארצות (כספרי הניקור).

השטמה לשמה האברים צין? הכטר שעל סדר הבהמה בין צין? לבין צין? מן מקום הפניו מנעלעת שאין שבה אלא עוד ובשר והיא מסוף החזה עד עקרי הירכיים, הן לטטה לצד הארץ והן מלמעלה לצד השדרה נקרא גולשון המקרא בסלים' (גול' שעל שם זה נקרא עצם האסיתא, בסל'). ולעד פנים אותו בשר

עב"ל.

והרי שמפורש בדבריו לאיסור!

הכי אפשר לסמוך על בירור הפוך ומסולף כזה?!

דוגמא יו"ד

*

לא מכירים את חלקי הבהמה

*

ומערבבים את היוצרות

המשך להנ"ל

*

הכותב הנ"ל ממשיך שם בדבריו [להביא ראוי שהחלב שעל הרפאלע מותר] וכתב בזה"ל:

וכן ראיתי בגבעת

פרי תמרים

צב

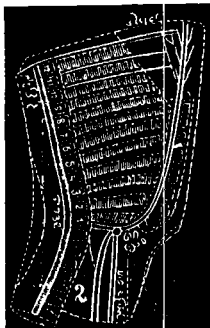
פנחס דף כ"ה: שמפרש שם סדר ניקור החזה בלשון אשכנז כותב שם כא"ד זא אויך דאָס ראָטע פלייש וועלכע די גאַנצע ווייכע ברוסט אומפֿיאסט פאן ביידען זייטען איינע הויט זאמט פעטטע אָפגעצאגען ע"ש. ולא כותב שיצטרכו להוריד השומן מהבשר האודם ורק וזקרום היו מורידים. עב"ל

ואמנם המעיין יראה שהגבעת פנחס מדבר מטרפש הכבד שקראו לו באונגאריין "דאס רויט פלויש" [וכן נקרא בספרי הניקור על אידיש, ולדוגמא עיין סוף זבח שמואל בד"ה חצר הכבד, ובשלחן הטהור - פרעשבורג (עמוד ט"ו)] וכותבי שניקרו את הטרפש מב' הצדדים, ולא מדבר מהרפאלע.

והא לך לשון הגבעת פנחס כצורתו:

גבעת סימן סעיף ה סה פנחס

החזן - ברוסט (פנסים)

צו ערסט ווירד אס הארז 2 אָדערן איינע ראטה אונד איין ווייסע סאן ביידען זייטען הערויס גענאסטען. בייא דער ערסטע ריפפע אונטען נעהמליך וויא זיך צור כוליא אנשליסט לויט איינע דאסעלט אָדער אין דער טיעפע דעם שראטטע (שררה) ביין פֿערבינדען ווירד גוט הערויסגענאסטען אונד דאן ווירד אין דער נאנצע לאָנגע דער ברוסט דאס ראָטהע פֿלייש אויפגעשניטטען זא ווירד דיא דאסעלט אָדער זיכטבאר אונד הערויס גענאסטען בייא דער ווייכען ברוסט ווירד דיא קנארפֿלען אבגעשניטטען אונד איינע ווייסע הויט אבגענאסטען זא אויך דאס ראָטהע פֿלייש וועלכעם דיא נאנצע ווייכע ברוסט אוספֿאסט סאן ביידען זייטען איינע הויט זאסט פֿעטטע אבגעצאנען, סאן דיא לעצטען 3, (צעהן עלף צוועלף) ריפפען ביין אין דער לאָנגע דער אונטערער ווייסע דער ריפפע הארט ווירד מיט דען סעססער גוט אויף געשניטטען אונד ווירד דא נאנצע אָדער הערויס גענאסטען אונד אס דינגען פֿלייש דער לאָנגע סאן דיא קנארפֿלען הערונטער ווירד דאס פֿלייש אויפגעשניטט טען זא ווערדען דיא אָדערל ערויכטבאר אונד הערויסגענאסטען, אונד וואן זיך דארט ווייסעס נאכעל פֿלייש בעפֿינדעט סוז עס וועקנעשניטטען ווערדען, וויא אויך דאס עקבינדעל סאן דער 13 טען ריפפע אבגעשניטען.

והרי לך בפירוש, שארן הרפאלע קורא דיננע"ן פלויש המונח על הסחוסים, (דוק בלשונו וחראה) ואת הטרפש קורא ראט פלויש, והכותב הזה נתחלף לו הטרפש על הרפאלע, ועי"ז מתיר חלב אסור לכו"ע.

[והפליאה הוא רק, שמי שאינו בקי בשמות אברי הבהמה, איך פוסק שאלות געניני ניקור? וצע"ג!]

דוגמא י"א

*

מבלבלים את הקוראים בהבאת ראי' מענין אחר
לגמרי

[וסומכים על דעת ההמון שלא יבינו תחבולותם]

*

בפרי תמרים עמוד קכ"ז כ' בזה"ל:

קבו

פרי תמרים

פרק ה

כדין השומן שע"ג הצלעות

(א) הנה בא"י מזומירין בזה להסיר השומן שע"ג הצלעות, ובחור"ל לא החמידו בזה בשום מקומו, גם אין לזה שום מקור בפוסקים, וכבר הרעיש בתשרי משיב דבר ח"ב סי' כ"א על הלחם שערים (מהש"ב מקידאן) שרצה להחמיד בזה ולומר שזה חלב הכסלים, והמשיב דבר מברר שזה חלב הרפנות דשרי כמבואר בח"כ, וכמו שני' מבואר בר' הרמ"א כס"ז רכחלק הפנים אין שום חלב רק הקרום שע"ג הכסלים בלבד, ולא נמצא בשום פוסק שאסור, ארדכה מרכי כולם נלמד שזה היתר גמור מרלא פילפלו מזה בענין הבשר שכצלע י"ב. וע' גם בשו"ת כפי אהרן חיו"ד סי' א' רמבואר שם להריא שכצלעות שלפני הטורפס אין שום סרך חלב יעו"ש, ונזא הי' הראב"ד להספרדים בירושלים, עכ"ל.

והנה לא נכנס כאן לפלפל אתם בהלכה, (ובלשונותייהם המזיברות גדולות נגד הלכה שגם תלמידי הגר"א זי"ע עמדו עוד (בחיי הגר"א זי"ע) בצד האוטרים והם ס"ל שאסור מה"ת וחיוב כרת ע"ז, וכמבואר באורך בקונטרס לחם שערים, בהסכמות הרבה גאונים, ונמצא כן גם בד' הראשונים (ואכ"מ להאריך בהנוגע להלכה), והעלימו עין מכ"ז, וכאילו הוא רק ממנהגי איזה ספרדים), ובאנו כאן רק להראות לעין כל, שהביאו כאן את שו"ת כפי אהרן, וסיימו והוא הי' הראב"ד להספרדים בירושלים [וממילא גם הספרדים מקילים בזה, ושוב אין לזה שום מקור גם להספרדים, וכפלו את זה כמה פעמים בקובצם שגם להספרדים הוא רק חומרא בעלמא (ולדוגמא עיין בעמוד קמ"ג)].

ופליאה איך לא בושים לחשוב על הציבור הרחב, שכולם לא

יודעים בין ימינם לשמאלנו, הלא כל המדובר בשומן שע"ג הצלעות שלאחר הטרפּש [לצד הבני מעיים], והכפי אהרן מבאר שאמנם לפני הטרפּש אין שום סרך חלב, וכי מי חולק בזה? ומה ענין זה לזה? אדרבה משם ראי' שאחר הטרפּש יש חשש חלב, וכן העתיקו כאן [בלי בושה] דמבואר שם להדיא! שבצלעות שלפני הטרפּש אין שום סרך חלב. ומי דיבר בכלל מצלעות שלפני הטרפּש. [ועיי"ש בפנים שהכפי אהרן הזה הוא המקור היותר חזק שלהם, להיתר].

אכן כדי להתיר חלב מותר להשתמש בכל האופנים!

דוגמא י"ב

*

עושים ספק בדבר המפורש להדיא

*

הכותב בפרי תמרים עמוד קל"ח, [מלבד הבלבולים והסילופים בכל הענין שם ואכ"מ] כ' שם וז"ל:

פרי תמרים

קלח

ג) והזכ"ש כ' ח"ל גם צריכין ליהרר לחתוך ראשי העצמות משני קצות הכסלים ההולכים בעקמימות לצד החזה המה רכים ולבנים, כי המה מכשר אחוריים ואם הכשר חס משתלפים העצמות, ואי לא צריך לחטט ולחתוך אותם כסכין עכ"ל, וגם בדבריו יש להסתפק אם כוונתו לראשי צלעות הי"ג, או לראשי עצמות החזה, עכ"ל

[ומלבד שאין שום פירוש לספיקו, שהרי מפורש ההולכים בעקמימות לצד החזה, אבל זי"אך מסופק בדבר המפורש שם באותו הספר בלשון ברור שאין עוד מקום להסתפק, ועל סמך ספק קלוש כזו שבא בשוגג או במזיד, פוסק שאלות בענין ניקור החמור?]

והרי לך לשון הזבח שמואל בסדר הניקור אשר בסוף הספר

שם בלשון אשכנז, שכתב נכדו, עפ"י הזבח שמואל. וז"ל:

דישת סדר ניקור בלשון אשכנז הזבח

איך גי'א'ה'א'ן עק פ'אן פלאנקען אין יעדע ריפּע אין ריא קרום אין זווך ביינדיג (ז'ח) עס קאמט ארויס פ'אן חגסער פירמעל. איזא זוען פ'אן קאן עס פרישער הייט ארויס ציהן אייז עס ז'ט זוען אבער גי'בט זא מוז מ'אן מיט איין מעסטער נאך זאכען ביו פ'אן דאך ביינדיג ארויס געמטז

ומפורש בהציוור שהכוונה על ראשי הצלעות, [ולמה לא נסתפק הכותב גם אולי כוונתו של הז"ש על כל ראשי הצלעות, ולמה לא נסתפק רק על ראשי צלעות י"ג, וכנראה שהספיקות הולכים אחרי מה שנזכר לו יותר].

*

ואגב, אראה לך ידידי הקורא!

העתקה מספר שערי זבח [מבעה"מ ספר תפארת מנחם דברי מנחם ועוד, נדפס בירושלים שנת תרע"ג, והוא פ"י נפלא על האוהל יצחק] (בפ"י גלילי זהב אות י"ב) ותראה מפורש שכוונת ראשי העצמות, היינו ראשי הצלעות, [ואל תגלה זאת לכותבי הפרי תמרים כי אז יפלו על המחבר הזה בבזיונות וכו', כי הלא בזה נופל כל בנינם שם ודו"ק]. והא לך העתקת הספר שערי זבח:

גלילי זהב עקרת הלכות נימור מחלב הבית עמודי זהב רלג

(יג) ע"ז מ"א ד"ב, שהם ג"כ כחשים ומחוסים כמו בנחמה ובשרים, וע"ן כספרי בית יצחק סימן מ"ז ח"א כעמ"ז אות י"ב) ולר"ך לעולם ונקראים (גלילי ערפיני נדערי"ם) ומחליטם משום מילוס, וכדיעבד א"ל ל"ל כע"ז כספרי, וע"ן כספרי ב"י כסימן ב' חלק א' כעמ"ז אות כ"ה: (יד) קודם המליחה, משום שלשמים כחליטם חייטים חרותים כרגלי העופות וא"ל לא עשה כן מותר כדכשרה, אשילו נחשלו כן אף פ"ס י"ס שגמלו חושים א"ד מ"י"ס שז"ש א"ל שזמן בעלמז (דמ"א סימן ס"ה ס"ג): (טו) מוליא חוט כע"ל של דם, כמכו כספרי הניקוד ל"ך להודיע להמוני עם העוסקים בניקוד שאז"ז חוט החזה

לחסי משכ גיד הגדול ולחיות כחם הכהן חייטים: (יז) מוכנת החזה, וכן לר"ך להוליא חממה גיד הע"ז והלגן שכל לשם מהחכף: (יח) שער הכסלים, וכן לר"ך לחיות הכשר: (יט) הכוונת לשם הכסלים ג"כ החלב שחממו: (כ) העצמות, והם המללעות והולכים בעקמותיה ל"ל ה"ח והמה שייכים לכשר אחריים: (כ"א) הכסלים, וזה הוא הנקרא שלחנקען: (כ"ב) וצריך לחטמ, והנ' עומדים סמוך זמם להללעות לר"ך לחיות ע"ז וע"ל ראשי הנד"ם כ"דו ומ"ש י"ך ומחשכים מלילה כחיותם חמ"ם ונל"ן לר"ך לחטט אחרים: (כ"ד) לצרף י"ב, והד"ל א"ל דכ"ה

כירכי העין כפרק הארובה החתונה ו'דו קודם המליחה: ה' ואח"כ יוחך על החוה לטני צדדים, וכאז"ז בשם ארום הסמוך לחוה וכו') מיציא חוט כפיל של דם שאוחז (י) מקצת החוה עד קצתו וכן כן החוה השני ואח"כ כחזיל ספקים סיום הניד שביציא מן החוה (טז) ופקליין בירו איתו הקרום (י"א) שעל הכסלים, וצריך ג"כ לחיות ראשי (י"ב) העצמות השני צדדי הכסלים והמה רכים ולבנים, (י"ז) ושעם האסור ששים שיונק מחלב של (י"ג) הכסלים:

ועיין גם בלשון תורת ניקור השלם המובא לעיל בדוגמא ט' אות א' ותראה שגם שם מפורש שהמדובר מסחוסני צלע י"ג ועיין עוד בספר מנחת שי — (באידיש) שמפורש שם הכוונה על ראשי הצלעות. וכן בשאר ספרי ניקור ואכ"מ. וכן בגבעת פנחס מפורש להדיא כן, וכמו שהביאו הכותב בעצמו. ודי בזה כאן.

דוגמא י"ג

*

מתירים חלב דאורייתא!

*

ליצנות — מספרי הניקור

*

ז"ל הכתב"ן בפרי תמרים עמוד קפ"ב

פרי תמרים קפב

הרי אף שמחמיד בענין הטריפה קאלנער (וכי שם כאות ז' דמחמירין בו משום דאפשר דנבלע בו החלב דזוהי מתני) אבל לא כתב שמתפשט על כל בשר הדע"ק. ואף שמצריכו קליפה, צ"ל שאין זה רק חומרא, וכדי שלא להקל במקום גובה הכסלים החמירין גם למטה. וגם אם ימצא באיזה ספרי ניקור האחרונים שיש בזה חשש דאורייתא, ע"כ צ"ל שוק הזהירו בני אומנותם שלא יבואו להקל בניקור חלק האחרונים. אבל כודאי יש לילך כשיטת כל הראשונים שאין בזה איסור מצד הדץ, ומכש"כ לפי מנהג אונגארין שמוכא באהל יצחק הנ"ל, שלא הסירו החלב מבשר הדע"ק וכן הוא כפי טהרת אהרן וכת' מהר"י סראזינה. עכ"ל

היוצא לנו מדבריו:

(א) הסרת החלב מהטריפה קאלנער [אף שבתונה"ש מצריכו קליפה] אין זה רק חומרא.

(ב) וגם אם ימצא באיזה ספרי ניקור האחרונים שיש בזה חשש דאורייתא [מודה במקצת!].

(ג) ע"כ צ"ל שרק הזהירו בני אומנותם שלא יבואו להקל בניקור חלק

עלבונה של תורה

האחוריים [ועכצ"ל שהגזימו בלשון חשש דאורייתא, דאל"כ לא יוכל הכותב להתירו].
 (ד) ומכש"כ לפי מנהג אונגארין [באיזה זמן השתמשו באונגארין בחלק האחוריים — ובטריפה קאלנער].

שומו שמים! על ליצנות גסה ושפלה כזו מכל ספרי ניקור, ומאזהרותיהם החמורות, וממנהג אונגארין, וד"ל.

ה' ירחם!

דוגמא י"ד

*

מתירים חלב דאורייתא

על סמך שלא מכירים בחלקי הבהמה

*

חוצנה נגד הפוסקים

*

השבת אבידה

*

חזה בחלק אחוריים!?

*

ז"ל הכותב ב"פרי תמרים" עמוד ס"א אחרי שהאריך שם בדברים המוסיפים הב"ל כ' בזה"ל:

סא

פרי תמרים

רק לכאורה עומד נגדינו מ"ש בדרכ"ת (סקל"ה) בשם ש"ג בכונת רש"י שכצ"ד הבהמה יש מקום פני מצלעות שאין שם אלא עור ובשר והוא מסוף החזה עד עיקר הירכים זהו הנקרא בלשון המקרא כסלים ויש לה לצד פנים קרום דק לבן

המתפשט בכל הכסלים והוא אסור משום חלב לכו"ע ותחת אותו קרום דק יש חלב נקלף וגם זה אסור לכו"ע וכו' עכ"ל, אבל באמת לא ידעתי שיהי' שם חלב נקלף כלל וצריך לגרדו. ומ"ש סוף החזה צ"ל שהוא לצד מעלה משא"כ משם עד תחלת החזה אינו כסלים כלל כיון שהוא כציד הצלעות וכמו שהוכחנו לעיל, וא"כ צריך לחפש למעלה בחלק האחוריים חלב נקלף תחת הקרום ולזה כוונת השו"ג. ועכ"פ דבריו סתומים, והרברים ברורים שמסוף החזה עד למעלה אין חלב הכסלים ואין שום חשש כלל לענ"ד. עכ"ל

תוכן דבריו:

(א) הדרכי תשובה מעתיק את לשון הספר "שלחן גבוה" שמסוף החזה [והוא עדיין בחלק הפנים] עד עיקר הירכיים הוא הנקרא כסלים וקרום הדק [אשר שם] אסור משום חלב לכולי עלמא, ותחת אותו קרום דק יש חלב נקלף וגם זה אסור לכו"ע [ועיי"ש בפנים שהוא אסור מן התורה לכו"ע וחייב עליו כרת].

(ב) וע"ז כ' הכותב הזה "אבל באמת לא ידעתי שיהי' שם חלב נקלף כלל" [פי' וכיון שהכותב אינו יודע בע"כ דברי הדרכי תשובה והשו"ג בטלין ח"ו].

(ג) "ומ"ש [השו"ג] סוף החזה, צ"ל שהוא לצד מעלה" [נבקש מהקורא לפרש את עומק הכוונה].

(ד) "וא"כ צריך לחפש בחלק האחוריים חלב נקלף וכו'" [מן הראוי הי' לעזור להכותב לחפש את סוף החזה בחלק אחוריים (ומי שימצאנו יודיע להכותב ויקיים בזה מצות השבת אבידה) ואז כשנמצא את החלב הנקלף הזה, ואת מקום החזה, אז נוכל לאכול בשר בהמה ע"ס הכותב הזה].

(ה) והמסקנא! "ועכ"פ דבריו [של השו"ג והדרכ"ת] סתומים", [ולכן] המסקנא להלכה ולמעשה

(ו) בזה"ל, "והדברים ברורים שמסוף החזה עד למעלה אין חלב הכסלים, ואין שום חשש כלל לענ"ד" [פי' חלב האסור מן התורה לכו"ע וחייב עליו כרת, כ' הכותב שאין שום חשש כלל — היפוך מדבריהם — ועל מה ולמה, על סמך הקושיא הגדולה שלו "שלא ידעתי שיהי' שם חלב נקלף וכו'"].

שומו שמים!

דוגמא ט"ו

*

זיוף ע"י העתקת חצי הקטע!

*

ידוע מש"כ הספרים בשם הראשונים כי המתחיל באמצע ענין יכול למצוא מ"ע בתורה לעבוד (ח"ו) ע"ז, כי הרי מפורש בקרא "ועבדתם אחרים". הכותבים בעלי פרי תמרים לקחו להם גם דרך זוהי, להשמיט חצי הקטע, ולהתחיל באמצע הענין כדי שיקבלו הדברים משמעות הופך לגמרי, ונביא כאן רק דוגמא א':

ק"ט

פרי תמרים

פרק ג

בענין הקרום העב התחתון של הכסלים

(א) הנה סדר הקרומים כך הוא. ע"ג הבשר הארום הרק שע"ג ראשי הצלעות הנקרא ראפאלע יש ב' קרומים זעג"ז, והקרום שלמעלה הוא עב והב' הוא רק וביניהם יש קצת חלב, וגם תחת הקרום הרק יש קצת חלב ע"ג הבשר הארום כפרט בכהמה שמינה, ואח"כ נמשך מסיום הבשר קרום עב ולכן החופה את החלב, שכחלב זה יש מחלוקת מנוג אשכנז וספרד הנ"ל בפרק הקרום ומנהיגו להקל. וע"ג הקרום העב הנה נמשכים ג"כ הב' הקרומים הנ"ל שהיו ע"ג הבשר עם קצת חלב ביניהם ותחתיהם, ויש בזה כמה חילוקי מנהגים, יש נוהגין שמסירין אף את הקרום העב התחתון, אפי" להמתירין את החלב שתחתיו, וכן יש שמסירין הקרומים שע"ג הבשר הארום עם השומן שביניהם ותחתיהם, ויש שנוהגין שלא הסירו הקרום העב התחתון והסירו רק הקרומים העליונים ולא הקפידו על קצת חלב שנשאר ע"ג הבשר והקרום העב התחתון, וכן הוא מנהג רוב המנקרים וכן נהגו בק"ק סאטמאר כפי עדות הררי"ל ווייס הנ"ל, ויש שמקילים עוד שמסירים רק הקרום העב העליון ולא הקרום הרק השני, וע' בס' הטריופות בהלכה (ע' 113) ממכתב המנקה הירושלמי והא"כ דבכל תפוצות הגולה מורידים רק את הקרום העליון הנמשך מהכסל שבראש הרפנות על הצלעות ולא יותר, וחלב שלתחת הקרום הוא שומן כשר, וכאן גם הספרדים אוסרים אותו ומפרידים בין חתיכות הכסל ומנקרים את הכל ענ"ל. ויש בזה כמה עקולי ופשוטי ואינו מבואר כ"כ בפוסקים.

עב"ל

ובקיצור:

(א) הכותב מסביר סדר הקרומים.
 (ב) ומביא גם יש מקיליני בקרום העב התחתון, ויש מקילים עוד

שמסירין רק הקרום העב העליון ולא הקרום הדק השני שתחתיו. (ג) וע"ז מביא מספר הטריפות בהלכה ע' 113 דבכל תפוצות הגולה מורידים רק את הקרום העליון וכו' ולא יותר (והכוונה לעשות רושם, כאילו לאפוקי הקרום הדק והקרום העב התחתון וכש"כ חלב שעל השפונדער, שהרי כפי העתקת הכותב, שלא מביא את הענין שלפני זה, ממילא הפי' ולא יותר מהקרום הזה בכל חלק הפנים. ודוק).

והא לך לשון הספר כהווייתו ותראה הערמה שעשה כאן הכותב הזה.

(ובדרך אגב שם הספר "הטריפות בישראל" ואולי שינה השם בכוונה כדי שלא ייתפס וד"ל), וז"ל הספר ע' 113 :

והנה אביא לך דוגמה אחרת מה שהספרדים מחמירים כאן ג"כ, והאשכנזים בכל תפוצות הגולה מתירים את זה היתר גמור, לגבי חלב הדפנות, שבכל תפוצות הגולה מורידים רק את הקרום העליון הומשך מהכסל שבראש הדפנות על הצלעות ולא יותר, וחלב שלתחת הקרום הוא שומן כשר וכאן גם הספרדים אוסרים אותו ומפרידים בין חתיכות הכסל (עיין ברמ"א ביו"ד ס' ס"ד) ומנקרים את הכל,

והרי לך בפירוש שמדבר רק לגבי חלב הדפנות (והוא החלב שמונח על הצלעות), וע"ז כותב שבכל תפוצות הגולה מורידים רק הקרום שעליו ולא את החלב שעל הצלעות, שהוא שומן כשר, משא"כ בא"י גם הספרדים (המקילים שם בענין הקודם) אוסרים אותו (וכש"כ האשכנזים — ודוק בזה כי הוא היפוך מכל כתיבותיהם בכל הקובץ שלהם בכמה מקומות) וגם מפרידים בין חתיכות הכסל (פי' שמנקרים גם את השומן שמתחת להרפאלע ודוק).

אבל אין זה ענין כלל להקרום הדק שעל הריפאלע, ולא על קרום העב התחתון, ולא על החלב שעל השפונדער, שלא נקרא כבר דפנות אלא כסלים. והוא פשוט מאד לכל בר בי רב דחד יומא.

ועוד תדע לך שהוא כן. שהרי גם הכותב דנן בפ"ת מודה שיש גם מחמירים בחו"ל בחלב שעל השפונדער, וכמו"כ שיש גם "מחמירים" בהקרומים שהביא מקודם, וא"כ איך כותב המנקה הירושלמי שבכל תפוצות הגולה מתירים את הכל, (לשיטת הכוז"ב הזה בפרי תמרים), אלא שהאמת הוא, שמדבר שם מענין אחר לגמרי, רק מחלב הדפנות, ולא נגע ולא פגע לענין הקרומים שעל הכסלים כלל.

והרי לך איך שמזייפים בהנאת חצי קטע, המשנה את הדברים לגמרי!

ה' ירחס!

דוגמא טז

*

את מי חרפת וגדפת ועל מי הרימות קול
ותשא מרום עיניך על קדוש ישראל

*

רבם דקרו!

*

הנה ידוע לכל גודל מסינ"פ של כ"ק מרן אדמו"ר הגה"ק רשכבה"ג מסאטמער זי"ע, בעניני כשרות, והאריכות בזה אך למותר ויבואר קצת מתוך לשונו הקדוש אשר יועתק פה להלן, ואיך זה בוש לא יבוש הכותב הזה בהפכו דברי אלקים חיים לתוכן וכוונה מהופכת, אך ורק למען העלות זדון לבבו להכשיל את הרבים במאכלות אסורות ח"ו!

הנה ז"ל הכותב בפרי תמרים עמוד קנ"ט אחרי שהאריך שם ורוצה לברר שאי"צ השגחה בניקור חלק הפנים ושברוב קהלות בארצות אירופה [לפי שטותו ושקרותו] לא הי' שום השגחה ע"ז וסמכו על המנקרים ורוב הרבנים לא ידעו בהלכות ניקור כלל [עושה ליצנות מרוב הרבנים באירופה], ומעיקר הדין י"ל דבאמת המנקרים נאמנים ויש להם חזקת כשרות ע"ז, [אבל עמד לפניו האמת במילואו וצעק עליו, היאך אתה מעיז כ"כ לשקר!] לכן סיים שם בזה"ל:

קנט

פרי תמרים

ד) אכן מרן הקדוש ז"ל בחשו' דברי יואל חיזיק סי' ל"ד האריך טוכא לכאר שכן הוא מעיקר הדין, וכהיום לכל הפוסקים לא סמכי' על סתם חזקת כשרות בישראל, לפי שחזקה זו כנוי' על רוב דרוב ישראל כשרין הן כמו"ש בפניי בניטין דף י"ז, ובדורות הללו איתרע כעו"ה רוב זה, והרוב הוא להיפך כעו"ה, וא"כ אפי' לשי' הפוסקים בסי' קי"ט דסתם ישראל כחזקת כשרות הן, ל"ש זה בזמה"ז ולכו"ע א"א לסמוך על חזקה זו, ובלא"ה לדעת הרמ"א בסי' קי"ט אין סומכין כ"א על מי שמוחזק בכשרות ע"ש, וכ"כ הטו"ז שם סק"ב כהרמ"א בפרט כשאנו רואין קילקול הדורות ולא אכשיר דרא, הן אמת דבשי"ך סק"א פסק כהמחבר, אבל בככ"ש מס' ע"ז דף ל"ט מנריע דבאיסור דאורייתא כגון בשר וכדומה אסור מצד

הדין וכדעת הרמ"א, ובאיסור דרבנן אסור מצד התקנה שהוא תקנת קדמונים במדינתו בחרם שאין לקנות מכל אדם יינות וגבינות וכדו' שהוא מדרבנן. כ"א כשיש בירו כתב הכשר ממורה הוויאה שחקר על המאכל ועל המשקה ההוא אם נעשה בכשרות, ובבל"י ר"ס קי"ט כ' כע"ז שחקנו בפנקס הארצות שאף ממי שמוחזק בכשרות אין ליקח שום דגור מאכל, אא"כ יש בידו כתב הכשר מהאב"ד, (וע' בדר"ת סי' קי"ט סק"ז). והאריך עוד מרן בזה דבנוראי מעיקר הדין בעי השגחה גדולה בהמקולין ולא סמכ"י אסתם חזקת כשרות, יעו"ש בדב"ק בדברים חוצכים להבות אש בזה.

(ה) והנה אף לפי"ד רבינו ז"ל, אין זה רק בסתם ישראל שלא הוחזק בכשרות, וע"ז קאמר דמעיקר הדין לא סמכ"י היום על חזקה דסתם ישראל בחזקת כשרות וזו. וצריך השגחה על כל הדברים ניקור ומליחה, אבל מי שהוחזק לירו"ש ומדקדק במעשיו, לכל הדעות סומכין עליו אף בלי משגיח, ומ"מ יש בזה משום תקנת הקדמונים הנ"ל שאף מוחזק בכשרות יהי' לו כתב הכשר מרב שחקר ודרש על אופני עשיית המאכל, אבל אין עליו קפידא שיהי' לו משגיח תמיד, עכ"ל

ותמצית הדברים עד כאן:

- (א) מרן הקדוש ז"ל האריך שומעיקר הדין לכל הפוסקים לא סמכין היום על סתם חזקת כשרות.
- (ב) ועוד האריך מרן ז"ל שמעיקר הדין בעי השגחה גדולה בהמקולין, ולא סמכין אסתם חזקת כשרות.
- (ג) [והחלטת הכותב] אבל מי שהוחזק לירו"ש ומדקדק במעשיו לכל הדעות סומכין עליו אף בלי משגיח.
- [אבל עדיין אינו יודע מהו גדר מוחזק בכשרות שעליו סמכין אף בלי משגיח, עד שבא הכותב והמשיך ללמדינו בדברים דלהלן:]

פרי תמרים

קס

(ו) והנה גדר מוחזק כשרות כ' בדרכ"ח סי' קי"ט סק"י בשם ערוך השלחן סי' דאין הכוונה שיהא יר"א מרבים או חסיד וצדיק, אבל כל שמתנהג ע"פ דת ישראל מניח טו"ת ומתפלל ג"פ בכל יום ונוטל ידיו לאכילה ומנהיג את ב"ב בכשרות דתה"ק, זה נקרא מוחזק בכשרות ויכול להיות שבאיזה פרט הוא חשוד מפני קלות הדבר בעיניו ולכל הדברים הוא מוחזק בכשרות עכ"ל, ומד' הפוסקים נראה דבעי"גם שיהא מוחזק לאדם נאמן ואינו חשוד להכשיל אחרים, וע' לשון מרן בס"י ל"ד אות ה' ד"ה ולפע"ד.

ותוכן דבריו:

(א) גדר מוחזק בכשרות כ' הערוך השלחן כל שמתנהג וכו' מניח טו"ת ומתפלל וכו'. [ולא נכנס כאן לעצם הזיוף בזה שמפורש להדיא

בערוך השלחן שם ה' י"ב וז"ל ודע דכל ענין זה אינו נוגע לדיני שחיטה ובדיקה וניקור שבשם לדברי הכל צריך לידע שהוא מומחה וצריך לבודקו וכו' עיי"ש. אבל יותר מזה הלא מפורש בתשובת מרן זי"ע שם שלא לסמוך בזה על הערוך השלחן ויובא להלן.

(ב) [ועשה לנו טובה, שהסכים להזכיר גם] שמדברי הפוסקים נראה דבעי שיהא מוחזק לאדם נאמן ואינו חשוד להכשיל אחרים, [ב' דברים אלו סגי, א] מוחזק לאדם נאמן, [ב] אינו חשוד, ודו"ק]

[וכהדין גרמיזא הבאה באחרונה הסכים להזכיר גם] לעיין בלשון מרן בס"י ל"ד אות ה' ד"ה ולפע"ד, [וסמך הכותב על הציבור הנאמן והתמים שלא יעיינו בפנים ולא יתפשוהו ששם מפורש להיפוך מכל מסקנתו הזה, וסיים בהרחבת לשונו להלכה ולמעשה וז"ל:]

(ו) **ועכ"פ היוצא לנו מכ"ז** רדין מנקרי חלק הפנים קיל מדין מנקרי חלק האחורי, ומדינא א"צ קבלה וגם א"צ לברוק ולהשגיח אחריהם. אכן כ"ז כמוחזק לכשר ונאמן שהוא ירו"ש, וגם הוא צריך הכשר מרב שחקר על אופני עשיית המאכל דניקור ומליחה, אכן על סתם ישראל דלא הוחזק כשרותו אין סומכין בזמניו, וכ"ש על קלי הדעו שאינם נאמנים, וצריכין השגחה יתדה על כל מעשיהם בניקור ומליחה, ובלא"ה אין נאמנים. ובהגב"ע שכביר"צ שכירושלים העיד הר"ל ורייס נ"י שכ"ק מרן זי"ע הקפיד שהמשגיח לא יעבור דק ישגיח כל הזמן על מעשי הקצבים, ולמגדר מילתא נהגו בכמ"ק שגם כחלק הפנים אף כמוחזקים בכשרות, יהיה עליהם השגחה ולברוק הניקור כמו"ש בדד"ת כנ"ל.

עכ"ל

ותמצית דבריו:

לעשות רושם שכהיום שכל הקצבים מוחזקים בכשרות וכולם נאמנים [שהרי מתפללים נכל יום ומניחים טו"ת], ממילא מעיקר הדין אין צריך השגחה, ורק למיגדר מלתא נהגו בכמה מקומות שגם בחלק הפנים אף במוחזקים בכשרות יהי עליהם השגחה וכו'.

*

והנה מן הראוי הי' להעיר על דברים הנ"ל ולמחות עליהם בחזק יד, אך החלטנו שדברי חכמים אין צריכין חיזוק, וקצת מן האור דוחה הרבה מן החושך, ודי לנו בהעתקת דברות קדשו של הגה"ק זי"ע, וכל המתעמק בו מעצמו יראה את אשר לפניו ואיך שזייף וסילף את כל הדברים בהיפוך כוונה מרישא לסיפא ממש וידע איך להתנהג הלכה למעשה:

שאלות ותשובות י"ד סימן ד' דברי יואל

שנצטע או אפשר לכוין השגחה וכמו שמכוסע מעיני
הפרכחות מוטב גם מעיני בני"ד, ועיני חוספיה
החובות כ"ח ע"כ ד"ה בית הפרס, דלף דספק עומאח
צריה טבור מי"מ לא עיבור חכמים חלל כסכוח צחקראי
חבל צדק שישאר כן לעולם לא רעו לטרה, ובפרע
צחיטת צדמות דלריך גם השגחה על הקצנים וכשנח
בצער ממקום נסחר קשה יותר בהשגחה.

2

וב"ש עוד לענין הקצנים שמכרו בצר הרבה יותר
ממה שהחיר לשחוט, ושאל אחס מאלן להם בצר
כ"כ, ולאמו שהשו"ע שוחטים במחנה, והשו"ע"ם בכחישו
שהוא שקר ולא שחטו במחנה, וגם היא קנה דלא פסיק
שהקצנים מניחים בצר משו"ע שואמר מהר"ם המר"ם
דאחרת שלו, ופי"א שחטו אחד בצר אחר כמה ימים,
הפסיק שפילו ליומא וקב"ח אחד בצר אחר כמה ימים,
ושאל השליח צי"ד לראות בהמקולין ולא בימיו הקצנ
ליכנס לראות ועוד צי"ח אותה, ושוב ר"ח לבעמיד נלמנים
שישינו על הכשר מהצדקה עד המכירה ולא רעו
הקצנים לקבל זמון, ופי"א בכרוי על הכשר שהוא אסור.
אין ספק שאיסור זה הוא בדת ובהלכה, והאובל מבשר
הקצנים האלו ערם שכי"י משניה כראוי הוא כאובל
צדיקת וערפות ר"ל

ודג"ה מטיק דיון אם לקח בצר מחסם בני אדם חף
שאינו חשוד בלא חלל שאין יודעין צ צדיקה שהוא
מוחזק בכשרות, הוא פלוגתא הרמב"ם והרא"ב ז"ל
(כ"י מ"א פי"א הכ"כ), ובשו"ע יו"ד סימן קי"ט (שע"פ
ח"י) הוא פלוגתא המחבר והרמ"א, שהמחבר פסק
בהרא"ב שא"ר על החשוד אין לסמוך עליו, והרמ"א
ז"ל פסק בהרמב"ם שא"ר ממי שאינו חשוד אסור לקטיו
שפילו איסור דרבנן, ועי"א בש"ך סי"ג ג', ובשו"ע
ש"ס (סי"ג ז') כתב לכוון כדעת הרמ"א בפרט שאנו
רואין לקולו הדורות ולא כאשר דרי. כן אמר מהדברי
הש"ך (סי"א ח') גראה שנוטף בכלל וכדעת המחבר,
חבל החבו"ש בכ"ש מ"ש פי"ד דף ל"ט מבשרי דגמיסור
דאורייתא כגון בצר וכדומה אסור מלד הדין ודעת
הרמ"א, ובאיסור דרבנן אסור מלד בהקפה שהוא חקנה
קדמונים במדינתו בחרם שאין לקטו מכל אדם יונת
וגבינות וכדומה שהוא מורענן כי אם כשם בידו כתב
בכשר ממורה כוראח שמק"ר על המחלל ועל המשקע
כהוא אם נעשה בכשרות, ובנ"ל"י ר"ש סימן קי"ט כתב
כעין זה שחקנו בנפסק הארזות שא"ר ממי שמוחזק בכשרות
אין ליקח שום דבר מאלו חלל א"כ יש צידו כתב בכשר
מהא"ב"ד. וצ"ד דמי"י מלקיחא בצר שהוא נצטיל חש
נצילה ועריפה דאורייתא, חף בני החקנה אין לנו אחר
כדעת הרמב"ם שכתב מלד הדין כדעת הרמ"א דל
שפסק בהרמב"ם.

אחדות"ה כבאי... ראשית מ"ש דיון מה שלפי
משפטי המדינה אין לשחוט חלל כסוס מוזמנס
והשו"ע"ם שוחטים יותר במחנה ומלד דינה דמוכותא
עונשן גדול עד מאד, והביא מחשו' מהרש"ק ב"י הא"ף
לך שלמה (חי"ד סימן א') שאוסר בהלע צה"כ,
ומתשו' בר לוחי שחוקק עליו והביא ראי' ממה דשיטתו
בספיה (חולין דף י"ג ע"ב) וכרי בספיה איכא
ביעמוחא דמיא כמבוחר בש"ם ברכות (דף ל' ע"א)
הש"ס ללא מחפלא ואח"כ יקרא ק"ש ופירשי ז"ל
שמוס דיעמוחא דמיא ופי"א דבשחיטה לא חייב לביעמוחא.

ולדינא גראה לפעני"ד שא"י לעשות כלל מוחלט בענין
זה, חלל הכל הלוי לפי ראות עיני המורה, כי
אין לנו ראי' ברורכ מהש"ס ומהראשונים לא לאיסור
ולא ליתר חלל מכה סכרה, ובמקום פחד גדול שאימת
השוער חקופה בעונש חמור אשר לא ישא פנים ולא
יקה שוה וא"ל להסתיר ממנו, או שהשו"ע הוא צנוע
בעל פחדו גדול שמתיר מאד שפילו לגמרי לשלוח
יש לחוש למשולות, שא"ר שאינו דומה לגמרי לשלוח
כמוצק בש"ס, כי ענין השילוח הוא שטר בחיותו
והרגשותיו לגמרי מחמת ראותי הדם כפי שהביא ביו"ש
(סימן א' סי"א ח') ע"י מהגמרא (גדרים דף פ"ז ע"א)
מעלף ומת, מי"מ גם גדול כפחד והכבול מסור ופת
האדם, בפרט מכשיו שדעתו קר"ב, ויכול לנח למשולות
ח"ו. אמנם במקום שהוא דינה רפיה ואין הפחד גדול
ורואים בחוש חלל השו"ע שאינו מפחד בעצמו כ"כ ויכול
לכוון דעתו כראוי (כמו שגם צעילוף המוכר בש"ס
הוא חלוי בעשבים כמבאר בגמרא), אז ודאי עוי"ף
יותר ממי שדרכו להעלף כיון שרואים בזה שאין דינו
להתפחד ואין חשש, ובדרך זה אפשר להשוות דעת
כל הגדולים המקילין והמחמירין שאין פלוגתא בעיקר
בסכרה חלל מר כי אחריכ ומר כי אחריכ.

אך דה טקא שאין זה במדינתם כעת כאשר היה
מלפנים שאינם דבר זה דרך מקרה באיזה מקום
והיה אפשרות להחיר לפי ראות עיני היות דין יחשמו,
חלל עכשיו הוא דבר הנלצך בכל המדינה ואם יחשפט
ההיתר ישא כן בכל מקום, כי ואמרו כל הסיקין אסורין
ופריקי ציחוס מותרין וכבר החירו פרושים את הדב"ה
ויסוק מניח חרבה, כי וודאי יש מקומות שהוא כה"ה
גדולה ובאופן שאין להחיר, גם יש מקומות שאין כז
צנת דין יפ"ר כי מנהגי הקבלה ממוהבים שלא כדון
ומורא הקצנים והמכילים על השו"ע יותר מהמורה צי"י
ובש"י ממורה שמים, גם יש מקומות שגם השו"ע"ם אינם
כראוי על אכוי"ע וריוכים השגחה בנ"ד, ובדברי

שאלות ותשובות

י"ד סימן ד'

דברי יואל

ועוד דלף לדעת הראשון שספק במחנה אשך איסור ליקח אלה ממי שבאוד השוד, מ"מ כחכ מהכשרים כחשוב י"ד סימן ז' דמי שנתק פליו קלה והשדא חפילו דלא לחזיק בנדוי ויש אמתלות ודגלים לנדב שחשד יודע הראשון דיל שאסור ליקח מזנו. ופטרון כשנתן סימן קריש אזה כי כחכ, כלל גדול לנדב לדעת דכל דמי השוד. שנסייק אז ובשאר מקוונת שנסים

וסוכים, אין הכוונה דווקא שיתקבל מדוח בניד אזה כא"ש טבר פנייה ז' דנככ"ג גם למדוח פסול אלה חפילו השדא כעלתא שילא פליו קיל קלה דפסיק או קלה דלא פסיק מקרי השוד, וכביא רחיה לנדב ישייש. ובחמתה דבריו שם סימן קריש כחכ איזה פרוניס כולכה ז' אשר יש לפסול פליכס טובא, חבל כפרט זכ כביא רחיה ברורות, וגם מדברי כשרים כ"יל וראה ראי' לנדביו, ושוד רחיה מכמה סוכים ראשונים ואלרונים ואין להאריך. וא"י כקנינים כאלו שילא פליכס קלה דלא פסיק שבידו נצר באסור וקראו השודים חף לדעת במחנה ובראשיו, ובפרט שאין לך רגלים לנדב ויחר מה שלא כנימו כפליה בניד ירכס, שבה כ"לז לדעת שחשד גדולה פליכס ופרקו מפליכס פול השנה כבידא שזכ פירא גדולה שאין לשער, ולכל כדיווח אסור לקנות מהם בלי מצינת כחלו וקרי"א חס כמה קלי כדעת כחכ ששכח רובא ורובא מהפליכס שזמנייה.

וקדושת זקניו גייסיס כדשחא לשכ"כ אז חס י"ב כחכ כחמת כדכרש חלביק: לנדב לשחיה השמחה וסיני לחקן מקולין מיוחד ככשרות וא"ש נתמן שומד על גביהו לכשיחא ע"י כנינוס פקוחא שיהי' הכל כדח גם כנינוס יסור דדומה לזכ כעניו הדתה חו"ג, ולא חלמו כעל לא כדורות הראשונים דורות והאלרונים נימים כראשונים כיו עובים ויראים יחר ומה ושחנה כיום לחקן ולחוש על מה שלא השו הראשונים ושמו ע"ל חקא כשרות, זכ חפיו דחשבתו נדו כשדיל כדורות כראשונים כיו הכל יראים ושלמים וחדים לנדב כי עד שלא כרי רחוי לחוש על שום אוד חפילו כמבול שנג, לא כן פקח כי המאל חמולא מני עמו אשי' לא כן ופניו מלככה ככר לכל חסור, פ"י חפילו מה שאלכו לחיותו כראשונים רחוי לנו שלא לאכול כי חזק כשחש השמחה וסייג וגדר שיהי' ככר גדולו בלי שום פסק, פכ"כ"ק ישייש שחאריך שוד. וירשז ז' אמרש כעת אש כשמיר מקולין כפינעט אשך ממש חכר נשמו על הדב כי כקנינים כפליה פליו כלייה לחון נינו כדוך החלון חכן גדולה כדו למחיה ר"ל ויחל כחשט כדוך נס, גם כפר כי לו כמה מחשגים מה כי כיו הרבה קלי כדעת וכדומה, חבל כוח לא נח ולא שקט ככל אזה עד שפלתה נינו להשמיר משניה כראוי עד כיום הזה. וכמ"ש שאין רחיה מדורות שלפנינו, אז מנחור גם כפרין

שלי לקול הדורות לנדב להחמיר יותר שלא להאמין לפסח אדם, והכשרים שיק כחשוב חו"ד סימן ח' כחכ שפכשו כשחורב ויוראח מתמפטים והקלות כלן כשרה כן יתן כשוכר, כמעט פסקה חקת כשרות. מפסח ישראל.

ולפענ"ד כוח מוכרח מ"שם וסוכים, שרי מקור פלוגתה כרמנים ובראשיו דיל חס יש לפסח אדם חקא כשרות, הוא נמרח עטורה זכ דף ל"ט דחיה חין לוקחין כסוריה וכו', ופיו רמזים ה"י מ"א פ"יא הלכה כ"י ובכ"י וכלום משוב שם טעם פלוגתה, דרמנים סוכר דבורא לאו דוקא חלל כל חו"ל ככלל וכ"ש הוא, ולא כפי לאפוקי חלל ח"י בזמן שביה כולו לישראל, ובזמ"ז חף ארץ ישראל דיו כח"ל וראשיו דיל סוכר דבוריה דוקא כשדיל שבו חשודים חבל שחר מקומות שאינם חשודים לא, וכבה ח"י חפשו לומר דבוריה כ"י אז ומחלת למר, כי כ"י דרים שם חללים ולחוריה.

ובמקום שבו רבנן וחלמיהון בזמן החללים כ"י הרבה מוכח ויראה, גם חלד כשדיל חל היה מוחק כעלן או חפילו רבנן חשודים למכור זכרים החסורים, לא כ"י לנדב להשמיעו שאין לוקחין חס מפסח ג"ל דכשיחא כל דפריש מרובא פריש, ופ"י ככ"י רן חשוד מניו שם כדיווח שחשבו ח"ל כמישוע כמלו ולא ניזנו שם חקא כשרות לפסח כ"י אדם, ופ"י חוס' שנה דף י"ג מ"א ד"ה רבא, דלף דרוב ד"ה מעשרין הם ומה שאמרו כסוכה (דף מ"ח מ"א) שלא היו מפרישין ל"ל שלא היו מפרישין כולם, מ"מ חשו למישוע כדמתי יותר כמקום אחר חשוד שבו חישוע דשכיחא טובא, וא"כ פ"י ל"ל כשכר פנינים שכחיו חכ"ל ליקח מפסח אדם נחזיר לנס שלא כ"י החשוד חפילו כדוך מישוע השכית, כי גם כדמתי לא כ"י החשוד חלל עכור מישוע כשכית, חכ דעת הראשון כהשגחיו כחכב דלא חשוד, ומש"י גם לדעת הראשון ח"ל לומר דכללא כ"יל דכלל מקום יש חקא כשרות, דברי סוריא יוכיח, וכדברים כחומים כמ' כבדול מה למה חששו כסוריא, חבל מדחזין כדמתי שחששו למישוע כמלוי ח"י כיכא דרובא ככשרות, חו ח"ל לכקל יותר גם כנקיטות אחרות וילמד פסוח מן כמפורש. ובמצינו שנתה כמכילה והקלות רח"ל. וכתורה ויראח כחמוטעה כדיווחה כחחחובה, לא עדיפי מסוריא, ופ"י ח"י כחשודים מישוע כמלוי חלל רוב המלוי ואין לנו לסמוך על חקא כשרות חף לדעת הראשון דיל.

ח

והפ"י כניטין דף י"ז חקר על חקא כשרות מה פניה דילמח מנכסן חמה לשולח לא כ"י לה חקא כשרות, והכח דע"י משום בלח"ן חכר רובא דרובי ישראל, כמה

דכ"ש"ם דחוק ומוקים אנפשי' לאוקמה קרה בגוונא חדה כגון שהי' אכיו וזמו חנושין כניה כאסורים, איכא לאוקמי גם בגוונא שמכירין אחי האם שבחוקה בנדקסה מלד מעשי' באופן שלא נלמדך לסמוך על הרוב. והוא מדוקדק קלה בלשון, שכל הפוסקים קראו לחוקה חוקת בשמים, ובאין שינוי החוסי' וקראו חוקת נדקת. ולפי הגיל' מובן הוא מכיון שהוא יותר מסתם חוקת כשרות וכן שמכירין בנדקסה. וקלה יש ליישב צד קושיית המכרס"א ישי"ש ודו"ק.

עו"י"ר בכונת החוסי' דמלי לאוקמי משום דזולנין בחר חוקה, ולפי דזה הוי ג"כ מחמת רוב, מי"מ כיון דנתוסף עוד רוב דחוקה כשרות שלא זינחה, על הרוב דלפי שזינחה רוב בעילות אחר הכנה, והוי חרי רובי, ולמישועא דמישועא לא חייש אף ר"מ דחייש למישועא, ואי"כ אין ראי' דזולנין בחר רובא שמיני אלא רוב אחד ואין שם מישועא דמישועא. ואפשר ליישב גם צד קושיית המכרס"א דרך הפלפול אלא שאין הזמן גרמא להאריך כעת בפלפול.

1

והעיקר מה שגראה לענין להלכה בחוקה זו, על דרך מה שכתב בחי"ש סימן כ"ט לחלק בספק עריפות ולחמירין (תולין דף ע' ע"א) נשטב כחורה, ובספק דרוסה או ישב לה קצן נושט, דבזה הוי חוקה כשרות מחמת עלמה דודאי בשטת שגולה לא הוי דרוסה ולא ה"י לה קצן, והוי חוקת הגוף משטת שגולה, משאי"כ בשאר עריפות כמו מים בראש או ספק נקובת שאפשר שגולה כך ואין לה חוקת הגוף, ע"כ שהוא חוקה מחמת הרוב דרוב צהמות כשירות ישי"ש בצורך. וכמיי"כ בנידון דידן, דביכא דלנו דנין אם נשטב ממשה הזות ר"ל, ועי' בודאי יש לה חוקה מחולדה דבשטת שגולה בודאי לא זינחה עדיין כמו שכתב הנובי"ן, ספיר כתבו החוספוט דאיכא לאוקמה בחוקה כשרות, שלגנא דחשש דילמא לאו אכיו הוא זיל שנטבא ממשה הזות ר"ל ועי' יש לה חוקה מחולדה, משאי"כ ביכא שאנו דנין אם לסמוך לחוקה כשרות ליקח ממנו דבר מאלכ, בפרט ביכא דאיכא חינוך ממנו ועורה, שאין הפסיכה אלא שמחמת ירמא חטא וירמא שמים לא יבטיל את חבירו, בחוקה כשרות כזה קשה טובא קושיית הפניי' שאין לנו חוקה אף מחולדה אם היה בו ירמא שמים, והכתוב (בראשית ה', כא) ירוח כי יזר לב האדם רע מנשרת, ודרשו חכמינו ז"ל (ירושלמי צרכות פירק ג' הלכה ה') משנער ללחא ממעי אמו, ובגמרא יומא דף פ"ג מבאר

בחוקה כשרות וכל דפריש מרובא פריש והוא חוקה מחמת רוב ישי"ש. והנובי"ו מדויק אהיי' סימן ס"ט כחז לענין זוח שיש שני עממים לחוקה כשרות, חזק החוקה מחולדה שחרי לא נולדה זונה, גם הוי חוקה מחמת רובא שרוב נשים כשרות וזולנין בחר רובא דאשה זו מרוב נשים ולא זינחה. כן אמר שחמתי לכאורה על הפניי' שכתב שאין שום טעם לחוקה כשרות אלא מחמת רוב, ומי"ש החוספוט במכתב חולין דף י"א ע"כ דיה כגון שהוי וכו', ועוד הוי מלי למידק דלמא משום דזולנין בחר חוקה דהעמד האם בחוקה נדקת, ולדברי הפניי' אין זה דמיי' ולפי דזה הוא מחמת חוקה כשרות עדיין מוכרח דזולנין בחר רוב כיון דאין החוקה אלא מחמת רובא. ושם מלאחי בשערי חורה כללי חוקה כלל ח' פרט א' שטמד בקושיא זו ולא חיך מלאומה.

ולפענ"ד אחר ההכחוננות לא קשה מידי מחמה טעמים, חזק שחרי הפניי' לא אמר זה אלא בשם ישראל אבל לא במי שמכירין אותו משום לירא ויחרד וכוונת מלד מעשי', שחרי גם הרמב"ם ז"ל שבובר שאין סומכין בליקוח מאכלים על חוקה כשרות, לא אמר זה אלא בשם ישראל אבל לא במי שמכירין אותו היטב שנחוק מלד מעשי' באופן דליכא למחוש לעדומי קושיית, כמבאר כ"ז ברמב"ם ושו"ע ובפרט באין בש"ס שאף בנייני ממונות שריך שני עדים כשרים מהי"ת, מבאר בכחונות דף פ"ב שאמר דבה ר' חסדא קים ליה בגויה, וזמנין כפייד רב פפא לפני רבא אשימא דשריטא הוא אמר ליה איכא איש אחינא צוהדי דמר אמר ליה לא, אמר ליה אפי"ג דאיכא מר עד אחד לאו כלום הוא, אמר ליה ר"א בר מאמא ולא יכא רב פפא כתר ר' חסדא, בה רב חסדא קים לי בגויה ומר לא קים לי בגויה, ישי"ש, הרי דמי שהוחזק אללם בנישעב בגובה השבו לזה חוקה מבדורה יחר מכל חוקה כשרות דעלמא אפילו נגד רב פפא, זה ודאי אין חוקה מחמת רוב שאין דנין כן בכלל ישראל כי אם בלחות היחיד דקיים לי בגויה, אף הרמב"ם (ב"י סנהדרין פכ"ד ה"ב) והרמ"ש (כחונות סג) כתבו והוכח בעוה"מ סימן ע"ו שעכשו אין לסמוך אבכרתינו דבאדנא לית לי לניין למימר קים לי בגויה ולא כירי לן קים לי בגויה היכי הוא ישי"ש, וגראה שזה רק בנייני ממונות שהקפידה החו"ב"א שאנו עדים דיקא, ולריך שהי' ידענה צדורה כ"כ כמו שני עדים, משאי"כ באיסורין דמכ"ח פ"א ולמן באיסורין, נוכל לסמוך עי"ז שבחוקה אללנו מלד ממנו נידיעה צדורה כמבאר בפוסקים ואין להאריך, ולפי זה בכלל חוקת כשרות דעלמא אף לידן ומכ"כ בזמן הש"ס כמבאר לעיל. ואי"ש שפיר כתבו החוספוט דכיון

דאף כשעדין נכטן אמו קרע עלי' זורו הוסיף מרחם, וחדרכה ליראה שמים ויראה טעם לרץ להחמך כרכב כמעט' ואין לנו פ"י שום חוקה כגוף ומשום, ואף דכשטע שגולד לא טעם עדין כמעט, מ"ינו ככה שלא עשכ ענינה כשלא כ"י פשוט בידו לעשות כזה לא כוחק שליטו נמשך כשיצא לידו ויכ"י גם חימוד ממנו

← עצור בעצירה, ואין רין רק אם הוא משור לאחור דבר כי חסור ליקח מהשור, ופ"י אין לנו שום חוקה חי' ודברי השערי חורב כזה אינם מובנים כלל והרמב"ם ז"ל שכתב בפ"י מהלכות גירושין (הלכה כ"י) דישאל רובא לעשות כל המצוה ולבחרתה מכל שבגדות, מ"מ כחז הוא ז"ל בכלכות מ"א שאין לסמוך לחוקה כשרות דפסח ישראל דמ"ש בכלכות גירושין הוא כהשיר כמוע מניעה שליבי, אבל בעוד שאלו שולט מנחה בגמרא תמיד דף ל"ב ששטנה לנה, פירש"י ז"ל אחס רואים כל יום ששפטן מלנה ומעטכ בני אדם ופירש"י, ואיחא בגמרא סוכה דף י"ב שיהיב"ע מניה אוכ"עו ומחגרה כשנאח"כם של ישראל, ומורכחים דברי הפני' שאין זה חוקה אלא מחמת רוב דרוכ בניי כשרים.

וכשנח דף ק"י שפסקו אנשי אמנה במ"מ, ובד"ת כ"י לאמנים שלא היו מחבלין על שקר כפירוש רש"י ז"ל שם. והכך רואה שאף בזמן כשי"ם ובזמן כביה שבי' להם לאמנות כרכב בד"ת מ"מ בדבר כהוגס למ"מ לא כ"י ולאמנים, ומכ נאמר ומכ נדבר עכשיו שפסקה בלמנה גם בד"ת, ובעוב"ד מחבלין על שקר אף שגביה אין להם ושמלה לא חורה ולא יראה, וקל וחומר בדבר כהוגס למ"מ שאין להאמין. ואינו רואים כהוגס כמדויחתי שח"ל מחוקן בדבר ויש משגיחים על הבשר מחלה כגינה עד לאחר הכתיבה, ואפ"י עשין הקלבים כל ע"דקו ורכבה פעמים נחבר מה שרונים הקלבים לעשות כסחר בלוצה אופן שלא ירגישו המשגיחים להכשיל הכריות עבור הבלח מופעת, וכמה פעמים רואים אף בקלבים שמחוכגים בדברי החורה והיראה כלל עינים

→ ע"הר"ט, ובענין מכירה כבשר שהוא נוגע למ"מ שלו הוא נמשך וק"י בקלבים והרקים גם בשאר עניני דחוק"ה, וא"ר יטן שיש משגיחים מרגישים כמעטבים, ובתקומות שאין כשגחה כראוי אינם יודעין זה יטן שבקלבים עושים מה שלכם חפץ ומאכילים נ"ט רח"ל

→ ולא חלי ולא מרגיש שום אדם מחמת חסרון כהשגחה

וא"כ הא קיימא בזמנא שבי' בלמח כן, ופ"י ישי"מ פירש כי הוצא שזמנו כ"י רוב ישראל כשרים זולת כשטחא ועריום שוכלים כרכב ר"ל יעיר"ם, ורוב כמדויחא אשר עכשיו כבר נשכח שם לגמרי זח ישראל כ"י אז מלאים חורה ויראה כעוד שבמלח' השי"ם האתרוגות כחתיבה הירידה הגדולה ר"ל ע"י שעכשיו צימנו אלו כשכ"ר אף בתקומות מופעים יחוד שיש שם עדין כרכב עשקי חורב ויראה, מ"מ גם זה עפ"י רוב אותן שמשפכו בקלות ומכשלות והרכבה חזות וזיקין, כן ודומיכס כמה כמרוכס חח"ל ואינו יפשי עובא, והא"ר אפשר לומר עכשיו חוקה מחמת רובא כשרות, אורכה אם נלך אחר רכוב לומר כל דפריש מרובא פריש איכא חוקה לכיפן, ובעלל חוקה כשרות לכריש.

ובב"י אר"ם סימן י"ז הביא בשם הרמ"ה לענין חוקה כמזכורה בש"ם (ניטון דף ס"ד ע"ב) שאין אשה מטיחה פני בפני בעלה, דכ"מ בדורות הראשונים אבל האידנה דניפיה חולפה ופירוחתה כעלמא חירעה חוקה זו ואינה נאמנה, ופסק כן להלכה כרמ"א שנו חוקה כ"י. כ"י שאף שחוקה ז' מנאורה בש"ם כסיום ולא חילקו כח מקום למקום, מ"מ אחר שראו קלוקל הדור כזה נשחכה כחוקה, אבל עדיין לא כ"י אז הקלוקל בשאר איסורין, וק"י צימנו אלה שרבתה כמעטבה בכל עניני כדח חוכ"ה, נודחי' שאין ללמוד מדורות הראשונים.

1

ודנה' כחז במחכו פ"י שכבר המרה דלחרא ויכל לאסור דבר המותר, ואין זה י"מ פה כי לא אחר כזה דבר המותר אלא דבר האסור בל"ה מדן. ובתש"י אר"י דני עילאה (חיו"ד סימן א') שהוא מהסוכרים שא"ל לאסור דבר המותר לגמרי בלא הסכמת הצורה, מ"מ כחז שאין זה אלא בדבר המותר לכל הדיעות, אבל היכא דיש פוסקים מחמירים אף גליה בלכתח' כוח"י ויכל החכם לאסור כדעת אותן הפוסקים. וק"י בני"ד שכבר גירחתי שכן הוא העיקר בפוסקים שאין לסמוך כלל ככ"י"ג על חוקה כשרות, ומש"כ בקלוקל כזה שאיחרע חוקה כשרות מהטעמים הכמרים למעלה, ואסור ליקח כשר בלי השגחה מחחילה ועד סוף בלופן

→ שלא יכ"י נאפשרות לקלבים לעשות שום רמ"י ח"י להכשיל.

ורו"ץ ממה שנאמר מטיקן הדין כבר הטיד עלינו הכתובים שבבחי' שיש פ"י חרם הקדמונים שלא ליקח שום דבר מאכל משום אדם זולת אם יש לו כבשר מהמורה הוראש שחוק דורש על המאלל הוא אם נעשה ככשרות, וא"כ היכא שכבר המרה דלחרא עומד ויזה שא"י אפשר להטיד על כשרות המאלל הכוא אם לא כהשגחה כראוי, כוכ כל הקונה מה כוא

שאלות ותשובות י"ד סימן ד' דברי יואל

חכמו מוקדם נהגהלות אסורות כראוי ונכסלו רחיל וכל כהנשיב נכפמיד מנתיים כראוי אלל מכירח כנשר מחמיב ועד סוף אשרי חקו חוכב ומכבס אח כרנים.

קוב סקק רע לעשו אח כמרס כקדמיס סכחט כרלשגויס זל כמרס כוח לחוחיח רמיח יסן שגולס על כל רמיח חנריו של כחדס רל רל אשר נכס ישראל יכוכ כליך לא ימוש נכסו מליסוריס חטוריס כליכ של נכילת ופריפות הרס קדמיס, ומי נחן לנכס יקק וישראל לנתיס כלא כחטמיס כליכ ננכסח, וכנר כתב חק כקדוס דל נדברי חייס (חיל י"ד סימן ז') שלו כמדינית שילאו מן כדח עממי רחיל כ"י פיי של

והדשי"ת ירחס ויעב אח לנכ עשו בני ישראל לחורכ וירלכ וילינו מכל עקחין ניסח, ומככ לרחח כמכרכ ניכוכתן כל כל ישראל ושמתחן ח"ס. וכנו ידיו דוסחיכ כליכ

אלה הם דברות קדשו של כ"ק הגה"ק זי"ע ועליהם אין להוסיף [צא ולמד עד היכן העיזו לשלוחו יד בבבת עינינו הגה"ק קוה"ק זי"ע]

בסיום הקונטרס ראינו לכפול עוד הפעם ולסיים מעין הפתיחה, שכל הדוגמאות הללו הן ממש רק כטיפה מן הים, ובלו סדר ק"ל וחומ"ר, רק בדרך אין מוקדם ומאוחר.

אמנם ממילא אין נפק"מ גדול, כי מהמעט הזה כל משכיל יבין לאישורו את האמת מהמציאות המר. שכל כתיבותיהם בקו' פרי תמרים הלז, בנוי על יסוד של זיופים ושקריו וישים סכין בלועו אם בעל נפש הוא, ולא יסמוך על ניקור כזה אשר בעליה בעצמם מורים באופן גלוי על אי כשרותה, ועלובה העיסה שנחתומה מעיד עליה.

ומעתה ליהוי גלוי וידוע שכל קונטרס "תורת הניקור" אשר נדפס בקונטרס "פרי תמרים" קו' י"א, דבריהם בטלים ומבוטלים לא שרירין ולא קיימין, ואין לסמוך עליהם כלל.

והשי"ת יזכנו לשוב בתשובה שלימה, ולתקן את כל אשר פגמנו, ונזכה לקדש שמו יתברך ברבים, ונזכה לראות במהרה בישועות הניבאות, ויראנו קץ הפלאות, ובהתרוממות קרן התורה והיראה, ובהתגלות כבוד שמים עלינו במהרה בימינו אמן.

תם ולא נשלם
שבח לקל בורא עולם

*

המשך יבוא בעזה"ת

